

2004.évi I. törvény indoklás

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS	3
A SPORTOLÓ JOGÁLLÁSA	6
ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK	6
Az 1. §-hoz	6
A 2. §-hoz	7
A 3. §-hoz	7
A 4. §-hoz	8
AZ AMATŐR SPORTOLÓKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK.....	8
Az 5. §-hoz	8
A 6. §-hoz	8
A 7. §-hoz	9
A HIVATÁSOS SPORTOLÓKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	10
A 8. §-hoz	10
A 9. §-hoz	11
A 10-11. §-hoz.....	11
A SPORTFEGYELMI FELELŐSSÉG	12
A 12-13. §-hoz.....	12
A 14. §-hoz	14
A SPORTSZERVEZETEK TÍPUSAI	15
A 15. §-hoz	15
A SPORTEGYESÜLET	15
A 16-17. §-hoz.....	15
A SPORTVÁLLALKOZÁS	16
A 18. §-hoz	16
A SPORTSZÖVETSÉGEK TÍPUSAI.....	16
A 19. §-hoz	16
AZ ORSZÁGOS SPORTÁGI SZAKSZÖVETSÉG	17
A 20. §-hoz	17
A 21. §-hoz	18
A 22. §-hoz	18
A 23. §-hoz	18
A 24. §-hoz	19
A 25. §-hoz	20
A 26. §-hoz	20
A 27. §-hoz	21
A SPORTÁGI SZÖVETSÉGEK.....	21
A 28. §-hoz	21
A SZABADIDŐSPORT SZÖVETSÉGEK ÉS A FOGYATÉKOSOK SPORTSZÖVETSÉGEI	22
A 29. §-hoz	22

A DIÁK- ÉS FŐISKOLAI-EGYETEMI SPORT SPORTSZÖVETSÉGEI.....	22
A 30. §-hoz.....	22
A SPORT VERSENYRENDSZERE	22
A 31. §-hoz.....	22
A 32. §-hoz.....	23
A 33. §-hoz.....	23
A 34. §-hoz.....	24
KERESKEDELMI SZERZŐDÉSEK	25
A 35. §-hoz.....	25
A 36-37. §-hoz.....	25
A MAGYAR OLIMPIAI BIZOTTSÁG	27
A 38-39. §-hoz.....	27
A MAGYAR PARALIMPIAI BIZOTTSÁG.....	27
A 40-41. §-hoz.....	27
A NEMZETI SPORTSZÖVETSÉG	27
A 42. §-hoz.....	27
A NEMZETI SZABADIDŐSPORT SZÖVETSÉG	28
A 43. §-hoz.....	28
A FOGYATÉKOSOK NEMZETI SPORTSZÖVETSÉGE	28
A 44. §-hoz.....	28
A NEMZETI SPORTSZÖVETSÉGEKRE VONATKOZÓ KÖZÖS RENDELKEZÉSEK.....	28
A 45-46. §-hoz.....	28
A SPORT ÁLLANDÓ VÁLASZTOTTBÍRÓSÁG	29
A 47. §-hoz.....	29
A SPORTKÖZALAPÍTVÁNYOK.....	29
A 48. §-hoz.....	29
AZ ÁLLAM ÉS A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK SPORTTAL KAPCSOLATOS FELADATAI..	30
A 49. §-hoz.....	30
Az 50. §-hoz.....	30
Az 51. §-hoz.....	30
A NEMZETI SPORTTANÁCS	30
Az 52. §-hoz.....	30
Az 53-54. §-hoz.....	31
A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK SPORTTAL KAPCSOLATOS FELADATAI.....	31
Az 55. §-hoz.....	31
A SPORT ÁLLAMI TÁMOGATÁSÁNAK PÉNZÜGYI RENDSZERE	32
Az 56-57. §-hoz.....	32
A GEREVICH ALADÁR SPORTÖSZTÖNDÍJ.....	33
Az 58. §-hoz.....	33
AZ OLIMPIAI JÁRADÉK.....	33
Az 59. §-hoz.....	33
A 60-61. §-hoz.....	33

A NEMZET SPORTOLÓJA.....	34
A 62. §-hoz.....	34
SPORTLÉTESÍTMÉNYEK	34
A 63. §-hoz.....	34
A 64. §-hoz.....	34
A SPORTRENDEZVÉNYEK SZERVEZÉSE	35
A 65-70. §-hoz.....	35
A 71-76. §-hoz.....	35
ÉRTELMEZŐ ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	36
A 77-80. §-hoz.....	36

2004. évi I. törvény indokolása

a sportról

Általános indokolás

1. A sport a modern polgári társadalmakban egyre jobban az emberek mindennapi életének részévé, tömegessé válik, mint a testkultúra, az egészséges életmód része, a szabadidő eltöltésének hasznos módja, a prevenció és a rekreáció eszköze. A sportolás ebben az értelemben az Európai Unió tagállamaiban egyre inkább ún. második generációs állampolgári joggá válik. A szolgáltató állam kötelezettsége, hogy az ország gazdasági-társadalmi teherbíró-képességéhez igazodva - egyre bővülő mértékben - segítse elő, illetve tegye lehetővé a lakosság egészének a sportolás lehetőségét („a sport mindenkié”). Az állam segítő-ösztönző feladata, hogy az élsporton, a versenysporton túlmenően helyezze előtérbe, és fokozottabb mértékben támogassa a szabadidő-, illetve a tömegsportot, a fogyatékos emberek sportját (amely utóbbi az esélyegyenlőség biztosításának is fontos eszköze), valamint a diáksportot, amely jelentős szerepet tölt be az ifjúság erkölcsi, fizikai nevelésében, a személyiség formálásában.

Az állam jogi szabályozó tevékenysége alapvetően a versenyszerűen, illetve szervezeten (elsődlegesen pedig sportszervezet keretében) végzett sporttevékenység körében kaphat szerepet, mégpedig a sportszövetségek-sportszervezetek önszabályozó tevékenységét kiegészítő módon, másodlagosan. A versenyszerű keretekben kifejtett, illetve szervezett sportolás ugyanis az autonóm civiltevékenység része, amelybe állami beavatkozásnak csak kiegészítő jelleggel van helye. Az állami beavatkozást megalapozza a sportolás tömegessé válása, az üzleti sport megjelenése, a „szórakoztató (látvány)sport” terjedése, a sportversengés nemzetközi jellege, amely a sportnak - a multimédia, illetve az információs társadalom kialakulásával párhuzamosan - egyre erősebb belpolitikai, gazdaságpolitikai és külpolitikai jelentőséget is ad. Az államnak emellett egyfelől támogatnia kell a sportot (a szabadidő- és az élsportot egyaránt, csak más eszközökkel), sportigazgatási szervezetet kell erre kiépítenie, másfelől garanciális rendelkezésekkel fel kell lépnie a modern sport diszfunkcionális jelenségeivel szemben

(doppingtilalom, sporthuliganizmus, a fair play eszméjének lerontása, stb.). A sport fejlesztését emellett össze kell hangolni a környezetvédelemmel és a területfejlesztéssel.

A sportba való állami beavatkozás azonban nem lehet elsődleges, vissza kell ezért szorítani a sport „elállamosítására”, illetve „túlpolitizálására” irányuló törekvéseket, amelyeket hazánkban nem vitásan a szocialista korszakból származó tradíciók is táplálnak. A sportban a lényeg az önkéntes, szabad akaraton nyugvó sporttevékenység. Ezért a sport különböző típusú intézményeinek - így a sportszövetségeknek, sportegyesületeknek stb. - önszerveződés alapján „alulról felfelé”, és az önszabályozás keretében kell felépülniük, amelyben az állam csak a kereteket, a demokratikus működés garanciáit állapítja meg, illetve a sporttevékenység feltételeinek biztosításához járul hozzá. Az államnak emellett segítenie kell a sport erre alkalmas területein a piaci viszonyok kialakulását, a sportvállalkozások terjedését is.

2. Az Európai Unió eredetileg csak a sport üzleti vonatkozásaival foglalkozott, egyértelműen kimondva azt, hogy a négy alapszabadság, az áru, a tőke, a szolgáltatás és a munkaerő szabad áramlása az üzleti sport területén is irányadó. Az Európai Unió ezért versenyjogát egyértelműen érvényesítette a nemzetközi, illetve tagországi szövetségek korlátozó tendenciáival szemben. A szabad szerződéskötésre, az átigazolási szabadságra, az EU tagországok hivatásos sportolóival szembeni kontingensek tilalmára vonatkozó szabályokat hazánk EU csatlakozását követően Magyarországon is következetesen érvényesítenünk kell. Ezzel kapcsolatban megjegyzendő, hogy törvényeink - Ptk., Mt., a sporttörvény - eddig is szinkronban voltak az EU szabályokkal, csak a gyakorlat sokszor lerontotta ezeket a törvényi szabályokat. A feladat tehát az, hogy a jogalkalmazásban is következetesen érvényesítsük az Európában általános előírások betartását.

A versenyjoggal kapcsolatos rendelkezések között kiemelendő, hogy a törvény szerinti vagyoni értékű jogokkal kapcsolatos döntések (ideértve a szövetségeknek az egyes vagyoni értékű jogok magához vonásával kapcsolatos döntéseit, továbbá különösen az ilyen jogok kizárólagos jellegű értékesítését) a versenyjog hatálya alá esnek.

A szabadidősporttal, illetve az amatőr sporttal lényegében a Maastricht-i Szerződésig az Európai Unió nem foglalkozott. Az utolsó tíz évben megváltozott a helyzet, az Európa Tanács kibocsátotta az Európai Sport Charta-t, és a sport társadalmi jelentőségét az európai gondolat szempontjából az Európai Unió is egyre jobban felismerte. Az Európai Sport Charta alapirányainak - sportszerződések szabadsága, fair play, dopping, illetve a sporthuliganizmus elleni küzdelem - a magyar sportjogi szabályozás eddig is megfelelt, ezt az elvi egységet kívánjuk tovább erősíteni.

3. Az Európai Unió országaiban általános jelleggel kialakult az állami sportjogi szabályozás. Egyes országokban - Franciaország, Olaszország, Spanyolország - sporttörvényt alkottak, más országokban, mint Anglia vagy Németország nincs átfogó sporttörvény, de a sport több vonatkozását, így pl. a sport állami finanszírozását külön törvények szabályozzák.

Magyarországon hagyomány a sport törvényi szabályozása. Az általános nemzetközi trendnek megfelelően először a testnevelésről alkotott törvényt a magyar Országgyűlés az 1921. évi LIII. törvénnyel. A rendszerváltozás után alkotott 1996. évi LXIV. törvény lényegében sportigazgatási és sportfinanszírozási törvény volt, több jelentős eredménnyel, így pl. bevezette a sportösztöndíj-rendszert. Az 1998. áprilisában hozott 1998. évi XXXI. törvény először szabályozta Magyarországon a hivatásos sportot. Ezt

követte a 2000. évi CXLV. törvény, amely nemzetközi szinten is úttörő jelleggel a közjogi (közigazgatási jogi) szabályozás mellett a sport civiljogi (kereskedelmi jogi) vonatkozásait is komplex jogágazati jellegű egységes szabályozásban részesítette.

A 2000. évi CXLV. törvény számos jelentős új jogintézményt vezetett be pl. a német Sportbund vagy az angol Sportcouncil mintájára a nemzeti sportszövetségeket vagy a sport választottbíráskodást. Ugyanakkor - részben magában a törvényben, részben a túlméretezett végrehajtási rendelkezéseiben - túlzott állami beavatkozást intézményesített a „civil” sportszervezetek, illetve sportszövetségek ügyeibe, és ezt a túlszabályozást a túlpolitizált gyakorlat tovább növelte. A sportirányítás gyakorlata egyértelműen túlcentralizáltnak bizonyult. Emellett a sporttörvény egyes rendelkezései gyakorlatilag is végrehajthatatlanoknak mutatkoztak (pl. a megyei közigazgatási hivatalokra alapozó állami sportinformációs rendszer kiépíthetetlennek bizonyult, stb.).

A fentiek alapján a 2002-es kormányprogram egy hosszú távú sportstratégia kidolgozása mellett előirányozta a 2000. évi sporttörvény átfogó módosítását is.

4. A sport jogi szabályozásának átfogó felülvizsgálata 2003-ban csak részlegesen volt elvégezhető, mert

a) a „sporttársadalom” sürgette a 2000. évben alkotott sporttörvény módosítását, ugyanakkor a jelenlegi helyzet felmérése csak kismértékben történt meg, és nem állnak rendelkezésre a megfelelő hatástanulmányok;

b) az Európai Uniós csatlakozás sportra gyakorolt hatása teljes egészében még nem látható. Különösen bizonytalan a területi-települési sportigazgatás jövője, tekintettel az EU regionális politikájával összefüggő, még csak első lépéseinél tartó közigazgatási reformra;

c) a sportfinanszírozás átfogó reformja csak költségvetési többletforrások bevonásával lenne megoldható, ezek pedig jelenleg nem állnak rendelkezésre.

Ugyanakkor a 2000. évi sporttörvény több mint két és fél éve hatályban van, rendelkezésre állnak az alkalmazásával kapcsolatos értékelhető tapasztalatok. Ennek alapján a sporttörvény rendelkezéseinek átfogó módosítása végrehajtható, amelynek célja

a) kiküszöbölni a törvény technikai (fogalmazási, szerkesztési) kodifikációs, illetve dogmatikai hibáit,

b) dereguláció végrehajtása a törvényben az autonóm civil sporttevékenység, illetve sportszerveződés megerősítése érdekében,

c) a kormányprogramnak megfelelően előrelépés a sportbarát jogi környezet terén,

d) nagyobb összhangot teremteni a sporttörvény, illetve más törvények (közoktatási törvény, adótörvények, Munka Törvénykönyve stb.) között.

A törvény nem tud gyökeresen változtatni a sportfinanszírozás kialakult rendszerén sem, bár a felesleges párhuzamosságokat kiiktatni, a szervezeti túlbonyolítottságot csökkenteni igyekezett - elsősorban a Nemzeti Sporttanács felállításával. A törvény ugyanakkor kiiktatja a legkirívóbb ellentmondásokat, és a jelenleginél jóval gyakorlatiasabb, működőképesebb sportjogi szabályozást hoz létre.

Az élsport számos területén, különösen a hivatásos sportban, a látványsportban folytatni kell a sport piacosítását, a sportvállalkozások megerősítését, a sport üzleti oldalának jogi megalapozását. Hasonló a helyzet a szabadidősport (rekreáció) számos területén is. A sportjogi szabályozás tehát nem lehet piacellenes.

5. A 2000. évi CXLV. törvény felülvizsgálata során megállapításra került, hogy a változtatások mértéke meghaladja azt a szintet, amelyet az eredeti törvénytörvény szöveg

novelláris módosításával lehet megoldani. Ezért új szerkezetű, új felépítésű törvény készült, úgy azonban, hogy a 2000. évi CXLV. törvény bevált rendelkezéseit megtartottuk. A törvény egyszerre tartalmazza tehát a folyamatosságot, a stabilitás megtartására törekvést és a szükséges változtatásokat, előrelépéseket. A törvény arra is törekedett, hogy a változtatások ne terheljenek újabb adminisztratív kööttségeket, illetve anyagi terheket a magyar sportélet résztvevőire, továbbá az indokolt változtatások esetén is megfelelő átmeneti idő álljon rendelkezésre, illetve átmeneti szabályok könnyítsék meg az átállást.

Részletes indokolás

I. Fejezet

A sportoló jogállása

Általános szabályok

Az 1. §-hoz

A sportról szóló 2000. évi CXLV. törvény záró rendelkezései között a 88. §-ában, az értelmező rendelkezések között határozta meg a sporttevékenység fogalmát, illetve a legalapvetőbb sportolói kategóriákat, így a törvény - némileg zavaróan - a „versenyszerű sportoló kötelezettségeivel” kezdődött az 1. §-ban. Ezzel szemben a törvény a könnyebb érthetőség kedvéért az 1. §-ban határozza meg a sporttevékenység és a sportoló fogalmát, illetve a legalapvetőbb sportolói kategóriákat.

A sporttevékenység fogalmánál a törvény alapvetően az Európai Sport Charta fogalom-meghatározásából indult ki. A sporttevékenység fogalma tág, elsősorban a testedzés, a fizikai tevékenység tartozik ide, de a sport körébe tartoznak a szellemi sportok is (pl. sakk), továbbá a testedzés nemcsak a fizikai erőnlét, hanem a szellemi teljesítőképesség (és nem a szellemi erőnlét) megtartását-fejlesztését is szolgálja.

A sporttevékenységbe beletartoznak a szabadidősport legkülönbözőbb formái is, így tehát az alkalmilag (tehát esetenként), illetve szervezetlenül (tehát kötetlenül) végzett testedzés is. Ugyanakkor a sporttevékenység jelentős része szervezett formában (sportszervezetek keretében) valósul meg. Bármilyen sporttevékenység fogalmi eleme azonban, hogy meghatározott szabályok (ún. játékszabályok) keretében menjen végbe.

Sem az Európai Sport Charta, sem a külföldi sporttörvények nem vállalkoznak arra, hogy tartalmilag meghatározzák, hogy mi a sport, illetve a sportot milyen sportágak keretében lehet űzni. Nem vállalkozik erre a törvény sem, mert ez nem lehet az állami jogi szabályozás tárgya. Az egyes országok történelmi hagyományai alapján a különböző országokban más és más minősül sportnak, a technikai fejlődéssel is új és új sportágak keletkeznek (pl. repülősportok, az ún. extrém sportok is állandóan bővülnek).

A nem versenyszerűen, hanem „pusztán” a szabadidő eltöltéseként sportoló tevékenysége különösebb jogi szabályozást nem igényel, ezért a törvény a versenyszerűen sportolóra, illetve a sportszervezet keretében szervezeten sportolóokra nézve állapít meg elsősorban jogokat és kötelezettségeket.

A versenyszerűen sportoló a versenyző. A versenyző általában sportszervezet keretében sportol, de elképzelhető, hogy sportszervezeten kívül indul el valaki versenyeken.

A versenyzőnek két alapvető típusa van, vagy amatőr (mint a sportolók többsége), vagy hivatásos (profi). A nem versenyszerűen sportolók között az amatőr-hivatásos különbségtételnek nincs értelme.

A hivatásos sportoló (versenyző) fogalmának - a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően - két eleme van: foglalkozásszerűen (rendszeresen, élethivatásszerűen) és jövedelemszerzési céllal kell a sporttevékenységet kifejtteni.

A 2. §-hoz

A törvény a 2000. évi sporttörvény eddig egymástól elválasztott 1. §-ban és 12. §-ban foglalt rendelkezéseinek összevonásából állapította meg a 2. § szövegét deklaratív jelleggel, de nem csekély szemléletbeli eltéréssel. A jelenleg hatályos törvény a sportoló kötelezettségeivel indít. Miután azonban a sport autonóm civil tevékenység, a törvény a sportoló jogosultságait helyezi előtérbe az (1) és (2) bekezdésekben, nevezetesen, hogy a sportszervezetek milyen feltételeket kötelesek a sportoló számára biztosítani.

A 3. §-hoz

Az amatőr, illetve a hivatásos sportoló versenyzői jogállásának igazolására a sportolói igazolvány szolgál, amellyel mind az amatőr, mind a hivatásos sportolónak rendelkeznie kell. A sportolói igazolványt az eddigi gyakorlat alapján a törvény versenyengedélynek nevezi. A versenyengedély kötelező kellékeit a (2) bekezdés tartalmazza.

A 2000. évi sporttörvényben a versenyengedélyre nézve általános szabály nem volt, a hatályos törvény külön-külön rendelkezett az amatőr, illetve a hivatásos sportolói versenyengedélyről. Bár az amatőr, illetve hivatásos versenyengedély megszerzését a törvény is eltérően szabályozza [ld. 6. §-t, illetve 9. § (1) bekezdést], a törvény 3. §-ában a versenyengedélyre nézve általános rendelkezéseket állapít meg.

A sportszövetség a versenyengedély kiadását adott esetben - a sportág jellegéhez igazodva, esetleg csak a hivatásos versenyrendszerben, stb. - meghatározott tartalmú sportbiztosítási szerződés előzetes megkötéséhez kötheti. A versenyengedély érvényességi feltétele főszabályként a sportorvosi engedély. A sportolói engedély kiadásának feltételeit, és azokat a sportágakat, ahol sportorvosi engedélyre nincs szükség (pl. sakk), külön jogszabály állapítja meg.

A versenyengedély nem állami jellegű (hatósági) engedély, nem az államigazgatási eljárás általános szabályai (1957. évi IV. törvény) szerint adják ki.

Főszabályként egy versenyző egy sportágban csak egy versenyengedéllyel rendelkezhet. Ez azonban csak főszabály, a sportszövetség szabályzatában a sportág jellegzetességeinél fogva lehetővé teheti a több versenyengedélyt (pl. a sportágnak több szakága van - úszói, illetve műugrói versenyengedély).

A törvény nem egységesíti a különböző sportszövetségek nyilvántartási és versenyengedély-kiadási rendszerét. A sportszövetségek a versenyengedélyt kiadhatják ingyen is, de a szabályzatukban megállapított díj megfizetéséhez is köthetik. Természetesen a sportszövetségek megállapodhatnak egymással a

versenyengedélyezési rendszer egységesítésében is. Erre azonban a törvény a jövőben kötelező szabályt nem állapít meg.

A versenyengedély kiadására irányuló eljárást a sportszövetség szabályzatában határozza meg. A törvény ugyanakkor - a sportoló érdekvédelmében - a hatályos jogtól eltérően jogorvoslati eljárást is szabályoz.

A 4. §-hoz

A törvény - nemzetközi kötelezettségeinkkel is összhangban - rendelkezik a doppingtilalomról. A részletes szabályokat kormányrendelet állapítja meg.

Az amatőr sportolókra vonatkozó rendelkezések

Az 5. §-hoz

Az amatőr sportolók többsége az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (továbbiakban: Et.) szerinti egyesületi tagsági jogviszony alapján sportol - a sportiskolák, illetve diáksportkörök esetén a tagsági jogviszonyt az iskolával fennálló tanulói jogviszony helyettesíti.

A sportszerződés jogi minősítését a (2) bekezdés tartalmazza.

A sportszerződéssel kapcsolatban a törvény négy kötelező szabályt állapít meg:

a) a sportszerződés csak írásbeli formában köthető, a szóbeli sportszerződés semmis (Ptk. 217. §);

b) a sportszerződést mindig határozott időre kell kötni, a határozatlan időre kötött sportszerződés semmis. A törvény - a hatályos joggal azonosan - a sportszerződés időbeli határának legmagasabb mértékét öt évben állapítja meg;

c) a sportszerződés ingyenes megbízási szerződés a sportszervezet és a sportoló között, az amatőr sportoló tehát díjazást attól a sportszervezettől, amellyel sportszerződést kötött, nem kaphat. A (4) bekezdés megállapítja azokat a „járandóságokat”, amelyek nem minősülnek díjazásnak, így a költségtérítések különböző formái, az eredményességi elismerések (itt nem taxációról van szó, más eredményességi elismerések is előfordulhatnak), a szponzori támogatás;

d) a sportszerződéssel (egyébként a tagsági viszony létrejöttével is) az amatőr sportoló játékjogának használatát a szerződés időtartamára ingyenesen átengedi annak a sportszervezetnek, amellyel sportszerződést kötött. A hatályos törvény játékjogról csak a hivatásos sportolók körében beszél, ezt a fogalmat a törvény bevezeti az amatőr sportolóknál is. Az amatőr sportoló játékjoga is személyhez fűződő jog, elidegenítése és megterhelése semmis [9. § (5) bekezdés].

A 6. §-hoz

A 6. § az amatőr sportoló versenyengedélyére vonatkozó speciális szabályokat állapítja meg. Az amatőr sportoló - a hivatásos sportolóval szemben - a versenyengedély iránti kérelmét csak azon a sportegyesületen keresztül nyújthatja be a sportszövetséghez, amelyhez tagi jogviszony vagy/és sportszerződés útján kapcsolódik. A versenyengedély kiadása egyben a sportoló adott sportszervezethez való igazolását

jelenti a sportszövetség részéről is, amelyet a sportszövetségnek nyilvántartásába kell vennie.

A versenyengedély 3. §-ban foglalt általános kellékei az amatőr sportolói versenyengedélyre is irányadóak. A versenyengedély esetleges díjának viselése a sportszervezet és az amatőr versenyző közötti megállapodás szerint vagy a sportolót, vagy a sportszervezetet terheli, arányos megosztás is lehetséges.

A 7. §-hoz

Ha az amatőr sportoló pusztán sportegyesületi tagság alapján sportol, tagsági jogviszonyát az Et. általános egyesületi szabályai alapján bármikor megszüntetheti és másik egyesületbe léphet be tagként. Más kérdés, és ezt a sportszövetség átigazolási szabályzata dönti el, hogy a másik sportegyesületben mikor - azonnal vagy csak a következő évi bajnokságban, stb. - versenyezhet. Tagsági viszony esetén a költségtérítés kérdése fogalmilag fel sem merülhet.

Ha az amatőr sportoló sportszerződés alapján sportol, úgy a szerződés fennállta alatt (az 5. § alapján legfeljebb 5 évre köthető sportszerződés) csak a sportszervezetének előzetes írásbeli hozzájárulásával igazolhat át az amatőr sportoló - saját kívánságára - más sportszervezethez, hiszen ez esetben a sportszerződést közös megállapodással vagy módosítani kell (nevezetesen ideiglenes átigazolásnál, ezt hívja a sportzsargon „kölcsonadás”-nak), vagy meg kell szüntetni (végleges átigazolásnál). Hasonló a helyzet akkor is, ha az amatőr sportoló ideiglenes vagy végleges átigazolását a sportszervezet kezdeményezi (nyilván egy másik sportszervezettel kötött megállapodás alapján): nevezetesen az átigazoláshoz a sportoló előzetes írásbeli hozzájárulására van szükség. Ideiglenes, illetve végleges átigazolásnál természetesen a sportoló játékjogának használati joga is átszáll - ideiglenesen vagy véglegesen - arra a sportszervezetre, amelyhez a sportoló átigazolt.

A sportszerződés fentiek szerinti módosításának, illetve megszüntetésének anyagi következményei azonban eltérőek: ha a sportoló kezdeményezi az átigazolást, a sportszervezet a hozzájárulás megadását költségtérítés fizetéséhez kötheti - ezt a költségtérítést nevezi a sportzsargon „nevelési hozzájárulás”-nak. A törvény nem határozza meg, hogy ki fizeti a költségtérítést: a gyakorlatban általában az a sportszervezet, amelyhez a sportoló igazolni kíván, de természetesen nincs akadálya annak, hogy a költségtérítést a sportoló fizesse meg. Ezzel szemben, ha az átigazolást a sportszervezet kezdeményezi, a hozzájárulás megadását a sportoló ellenérték fizetéséhez nem kötheti. Ez kógens szabály, az ezzel ellentétes megállapodás semmis. A költségtérítés mértékét (esetleg felső határát) a sportszövetség szabályzatában meghatározhatja, ha ilyen sportszövetségi szabályozás nincs, úgy erre nézve az érintett sportszervezetek egymás közti megállapodása az irányadó.

Az eddigi szabályozásnak, illetve a nemzetközi gyakorlatnak felel meg a (3) bekezdés azon szabálya, hogy ha a sportszerződés időtartama lejár vagy a sportszerződés egyéb okból megszűnik, úgy - mivel nincs már szerződéses kötöttség - az átigazolásért költségtérítés a korábbi sportszervezetnek nem fizethető. Az ezzel ellentétes megállapodás érvénytelen (semmis). A korábbi években számos sportszövetség szabályzata, illetve gyakorlata ezzel ellentétes volt. Ugyanakkor a szerződéses szabadság alkotmányos elvét sértené, ha a lejárt szerződés után a sportoló - ingyenesen - nem választhatna magának új sportegyesületet, ez így van a tudományos,

a művészeti életben, illetve a társadalmi élet bármilyen más területen. A nevelő kisegyesületek érdekeit részben az állami támogatási rendszerben lehet elismerni, részben a szövetségen keresztül (pl. átigazolási díjból képzett célalap) lehet érvényesíteni.

Hangsúlyozni kell azonban, hogy a sportszerződésnek jogszerűen kell megszűnnie, tehát ha akár a sportszervezet, akár a sportoló jogellenesen szünteti meg a szerződést, úgy a szerződés érvényesen fennmarad. (Szükség esetén bíróság állapítja meg a megszűnés jogszerűségét.) Hangsúlyozni kell, hogy a 8. § (6) bekezdése értelmében, ha a sportszervezet a 33. §-ban megjelölt okok miatt nem tud elindulni a bajnokságban, illetve abból a 32. § (3) bekezdése alapján kizárják, ez a sportszervezet súlyos szerződésszegésének minősül, és a sportoló a sportszerződést azonnali hatállyal felmondhatja. Ez esetben a sportoló azonnal igazolhatóvá válik.

A hivatásos sportolókra vonatkozó rendelkezések

A 8. §-hoz

A hivatásos sportoló, miután foglalkozásszerűen sportol, szükségképp munkaszerződéssel kötődik sportszervezetéhez, amely általában sportvállalkozás, kivételesen - amennyiben ezt a szakszövetség szabályzata lehetővé teszi - sportegyesület. Ezen főszabály alól csak törvény tehet kivételt, ilyen például a Munka Törvénykönyve 72. § (7) bekezdése, amely kiskorú sportolóknál a gyámhatóság számára lehetővé teszi a munkaszerződés mellőzését és polgári jogi szerződés megkötését (ezt nevezi az Mt. munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonynak).

Az eddigi gyakorlatban a közterhek kikerülése érdekében a hivatásos sportolók - részben saját érdekükben, részben sportszervezetük ösztönzésére - széles körben kötöttek vállalkozóként (ún. számlás) polgári jogi szerződéseket. Az 1996-os sporttörvényig még társas vállalkozások tagjaiként (pl. bt., kft.) is sportoltak, majd mikor ezt az 1996-os sporttörvény megtiltotta, az 1990. évi V. törvény szerinti egyéni vállalkozóként való szerződéskötési gyakorlat került előtérbe.

A 2000. évi sporttörvény eredetileg nem kívánt állást foglalni nyíltan e kérdésben, a 8. §-a a hivatásos sportolóknál munkaszerződésről, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyról beszélt, a munkajogi gyakorlat azonban egyértelműen kizárta a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyok közül az egyéni vállalkozóként kötött polgári jogi szerződéseket. Ezért a 2001. évi LVII. törvény 32. §-a a sporttörvény fogalom-meghatározó 88. §-ának 7. pontjába építette be azt a rendelkezést, hogy „az egyéni vállalkozó sportolóval kötött polgári jogi szerződés munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonynak minősül”. Az egyéni vállalkozói „sportszerződések” ily módon tehát legalizálódtak.

Tartalmi ismérvek alapján teljesen egyértelmű, hogy a hivatásos sportoló nem önálló vállalkozó, hanem a sportvállalkozás által meghatározott helyen, időben és módon, a munkáltató utasításai szerint (tehát nem önállóan) munkát végez. A legtöbb nemzetközi sportszövetség szabályzataiban régóta munkaszerződést követelnek meg a hivatásos sportolótól.

A 2002-es Munka Törvénykönyve módosításánál a törvényalkotó általános jelleggel fellépett a munkaviszonyt álcázó színlelt polgári jogi szerződések

(kényszervállalkozások) ellen. Éppen ezért értelemszerű, hogy a törvény 8. §-a a jövőre nézve általánosan kötelezővé teszi, hogy a hivatásos sportolók munkaszerződésben álljanak a sportvállalkozásokkal. Mivel azonban a hivatásos sportolóknál eddig az egyéni vállalkozóként kötött polgári jogi szerződés a hatályos sporttörvény 88. §-ára támaszkodott, ezért a már megkötött szerződéseket nem lehet semmisnek tekinteni, mint a gazdasági élet más területein, hanem a 78. § (3) bekezdése alapján méltányos határidővel (három év) átmenetileg - lejártukig - a törvény módot ad a már megkötött vállalkozói polgári jogi szerződések teljesítésére.

A hivatásos sportolóval kötött munkaszerződésre általában a Munka Törvénykönyve szabályai az irányadóak, kivéve, ha a sporttörvény - a sportmunkaviszony sajátosságaira tekintettel - eltéréseket nem állapít meg. Az alapvető eltéréseket a 8. § (2)-(4) bekezdése tartalmazza.

A 9. §-hoz

A 8. § szerinti munkaszerződés megkötésének törvényi előfeltétele, hogy a hivatásos sportolónak legyen a 3. § szerinti hivatásos versenyengedélye. Az amatőr sportolóra vonatkozó szabályozással szemben, a hivatásos versenyengedélyt a hivatásos sportolónak kell a szakszövetség szabályzatában megállapított eljárásban és díjazásért a szakszövetségtől beszereznie.

A hivatásos sportoló játékjogának használatát a munkaszerződésben a munkaviszony fennállásának időtartamára ruházza át a munkáltató sportszervezetre. A játékjogot tehát a munkáltató sportszervezet a törvény 9-11. §-aiban foglalt feltételek szerint használhatja, a játékjog használatára nézve egy sajátos - licencia szerződésekhez hasonló - mellékkötelem járul a munkaszerződéshez. A munkaszerződés időtartamának lejártával vagy ha már ezt megelőzően a munkaszerződés jogszerűen megszűnik, a játékjog használati joga ingyenesen és automatikusan visszaszáll a sportolóra - az ezzel ellentétes megállapodás semmis. A játékjog használatát a hivatásos sportoló ingyenesen vagy visszterhesen biztosíthatja a sportszervezet számára, mivel a hivatásos sportoló foglalkozásszerűen és jövedelemszerzés érdekében sportol, a gyakorlatban a használati jog átengedése szinte mindig ellenértéke fejében történik. Mivel a játékjog használatának biztosítása kötelezően a munkaszerződésben történik, a „licencdíjat” (a használat ellenértékét) szintén a munkaszerződésben kell megállapítani, és az a munkaviszony alapján szerzett jövedelemnek minősül.

Amennyiben a hivatásos sportoló versenyengedélye alapján játékjoga használatát munkaszerződésben a sportszervezet részére átengedi, a sportszervezet leigazolta a sportolót. Ezt az igazolást a szakszövetségnek el kell ismernie, és nyilvántartásában szerepeltetnie kell, ezért a munkáltató sportszervezetnek az igazolást a szakszövetség szabályzatában meghatározott módon a szakszövetség részére be kell jelentenie.

A 10-11. §-hoz

A munkáltató sportszervezet - általában sportvállalkozás - foglalkoztatja a sportolót, azaz használja játékjogát. A törvény - az eddigi szabályozással azonosan - lehetővé teszi, hogy a sportszervezet egy másik sportszervezettel kötött megállapodás (a polgári jog általános szabályai szerinti ingyenes vagy visszterhes atipikus szerződés) alapján a sportoló játékjogának használatát ideiglenesen (kirendeléssel) vagy véglegesen a másik

sportszervezetre átruházza. Az átruházás a sportoló átigazolásának minősül. Az átruházás mindkét esetben azonban csak a sportoló előzetes írásbeli hozzájárulásával történhet, amely hozzájárulás megadásáért a hivatásos sportoló - az amatőrrel ellentétben - az átruházó sportszervezettől (tehát attól, akire eredetileg a játékjog használatát átruházta) megállapodásuk szerinti ellenértékre tarthat igényt. Az ellenérték mértékét a törvény nem korlátozza, de a 34. § (3) bekezdés feljogosítja a szakszövetséget, hogy hivatásos, illetve vegyes (nyílt) bajnokság esetén meghatározza a hivatásos sportoló részére fizetendő igazolási, illetve átigazolási juttatások legmagasabb mértékét.

Az ideiglenes átruházás a sportoló kirendelését jelenti a másik sportszervezethez, tehát nem érinti a sportoló eredeti munkaszerződését. Más a helyzet a végleges átigazolásnál, hiszen ebben az esetben a munkáltató személyében alanyváltozás következett be. Ez esetben új munkaszerződést kell kötni.

A sportszervezetek közti megállapodás alapján történt ideiglenes, illetve végleges átigazolás a két sportszervezet szerződésén alapul, amelyre a törvény kötelező írásbeli formát és a szakszövetségnek való bejelentési kötelezettséget állapít meg. A bejelentés alapján vezeti át a szakszövetség az átigazolást a nyilvántartásán.

A 11. § - lényegében a hatályos törvénnyel összhangban - a hivatásos sportoló igazolásával, illetve átigazolásával összefüggő speciális szabályt állapít meg, amikor előírja, hogy az igazolás (átigazolás) kereskedelmi ügynök közvetítésével is megköthető.

A sportfegyelmi felelősség

A 12-13. §-hoz

A fegyelmi felelősség a munkajogban alakult ki, mint a munkavállaló munkaszerződésén belüli nem anyagi természetű vétkes kötelezettségszegéseivel kapcsolatos egyéni felelősségi forma, mintegy a büntetőjogi felelősség „alatt” és a szabálysértési jogi felelősség mellett. Alapja az, hogy a munkaszerződés megkötése után a munkavállaló nem egyenrangú fél már a munkavállalóval, hanem a munkáltató alárendeltje, aki a dolgozóval szemben jogosult a felelősségre vonásra. Ahogy a munkaviszonyok demokratizálódtak, úgy szorult vissza a fegyelmi felelősség is. Az 1992. évi Munka Törvénykönyve általános jelleggel megszüntette a fegyelmi felelősségre vonás lehetőségét, ez csak egy-két speciális munkaviszony területen maradt fenn, így például a köztisztviselők, illetve a közalkalmazottak fegyelmi felelőssége. Speciális területet képeztek eddig a sportszervezetek is, ahol a jelenleg hatályos sporttörvény szerint mind a sportegyesületek, mind a sportvállalkozások fegyelmi eljárást indíthattak a náluk foglalkoztatott sportolókkal, illetve a sportszakemberekkel szemben.

A törvény annak megfelelően, hogy az egyesületi jogban általában nincs fegyelmi felelősségre vonás a tagokkal, illetve a szerződéses kapcsolatban állókkal szemben, illetve hogy a gazdasági vállalkozások sem folytathatnak le fegyelmi felelősségre vonást munkavállalóikkal szemben, ezentúl csak a szakszövetségek részéről tesz lehetővé fegyelmi felelősségre vonást, de nemcsak a sportolókkal és a sportszakemberekkel szemben, hanem a sportszervezetekkel mint jogi személyekkel szemben is. A nemzetközi sportgyakorlat mindig is ismerte ezt a felelősségi formát, amelytől a magyar

jog sokáig tartózkodott, bár a 2000. évi sporttörvényben ez megjelent. Lényeges, hogy a sportszövetségek versenyeiket, bajnokságaikat a magyar és a nemzetközi versenyszabályok szerint zavartalanul bonyolíthassák le, és a rend biztosítása érdekében közérdek, hogy a sportszövetségek a jogszabályokat, illetve szabályzataikat megszegő sportolókkal, sportszakemberekkel és sportszervezetekkel szemben fegyelmi eljárást folytathassanak le, és ennek eredményeként fegyelmi büntetéseket szabhassanak ki.

A jogi felelősség mindkét feltételének - jogellenes magatartás és vétkesség - mind a három fegyelmi eljárás alá vonható alanyánál fenn kell állnia, azaz a sportszervezet is csak vétkes (felróható) szabályszegés esetén vonható felelősségre, és a bizonyítási teher mind a szabályszegés, mind a vétkesség tekintetében a sportszövetséget terheli a sportolóval, a sportszakemberrel és a sportszervezettel szemben egyaránt. A jogellenes magatartás pedig a sportszövetség szabályzatában foglalt megszegését jelenti.

A fegyelmi felelősségre vonás alapja a sportszövetség szabályzatában foglalt kötelezettségek vétkes megszegése.

Fegyelmi felelősségre vonás amatőr, illetve hivatásos sportolóval szemben egyaránt lehetséges. Pénzbüntetés azonban amatőr sportolóval, illetve ingyenesen tevékenykedő sportszakemberrel szemben nem alkalmazható.

A törvény a gyakorlati problémák alapján szélesebb keretek között tesz lehetővé fegyelmi büntetéseket a sportolóval szemben. Hat fegyelmi büntetést állapít meg: szóbeli figyelmeztetés és írásbeli megrovás (ez a kettő az ún. erkölcsi fegyelmi büntetések), a sportoló részére a sportszövetség által normatív alapon biztosított kedvezmények csökkentése vagy teljes megvonása, a hivatásos sportoló munkaviszonyból származó éves átlagjövedelmének hat havi összegét meg nem haladó pénzbüntetés, az átigazolási szabályok megsértése esetén az átigazolásból legfeljebb két évre való kizárás, végül a versenyzéstől legfeljebb öt évre való eltiltás büntetés szabható ki.

A hatályos sporttörvény a sportolónál a sporttevékenységtől való eltiltásról beszél, és azt két évben maximálja. Ez az időtartam túl rövid, külön figyelemmel arra, hogy egyes nemzetközi szövetségek akár még örökre való eltiltást is alkalmaznak súlyos sportszerűtlenségek esetén. Ha viszont a sportolás alanyi jog, úgy az edzéstől a sportolót nem lehet eltiltani. A szakszövetségnek arra van joga, hogy versenyrendszeréből tiltsa ki a sportolót, azaz eltiltsa a versenyzéstől.

Hasonló a helyzet a sportszakemberekkel szembeni fegyelmi büntetések esetén - egy edzőt, mivel ez a foglalkozása, nem lehet eltiltani az edzés tartásától. De attól igen, hogy a sportszövetség versenyein edzői tevékenységet fejtsen ki. A sportvezetőket is a sportrendezvényeken való sportvezetői részvételtől, illetve a szövetségen belüli hivatalos tevékenységtől lehet eltiltani, de attól nem, hogy például egy sportvállalkozás cégvezetőjeként tevékenykedjenek. A versenybírókat ugyancsak a szövetség versenyein való mérkőzésvezetői tevékenységtől lehet eltiltani. Az eltiltás lehetséges időtartamát a sportszakembereknél is öt évre felemelte a törvény.

A pénzbüntetés mértéke a hivatásos sportolóknál és az ellenérték fejében tevékenykedő sportszakembereknél a sport-, illetve a sportszakmai tevékenységből származó éves átlagjövedelmének hat havi összegét nem haladhatja meg - eddig három havi összeg volt a felső határ.

A sportolóval, illetve a sportszakemberrel szemben több fegyelmi büntetés együttesen nem szabható ki, kivéve a pénzbüntetést, amely az átigazolásból való kizárással, illetve a sport (sportszakmai) tevékenységtől való eltiltással együtt is megállapítható.

A sportszervezetekre nézve a sportfegyelmi büntetések, a 13. § (3) bekezdése lényegében a jelenlegi szabályozásnak felel meg, kisebb pontosításokkal, illetve szigorításokkal. A főbb változások a következők:

a) a zárt kapuk mögötti megrendezés kötelezettsége, illetve a pályaválasztási jog megvonása időtartamának felső határa hat hónap;

b) a nemzetközi sportrendezvényeken való részvételtől történő eltiltás felső határa egy év;

c) a sportoló igazolásához (átigazolásához) való jog megvonása, legfeljebb két évi időtartamra lehetséges.

A pénzbüntetés amúgy is magas, 50 millió forintos felső határát a törvény nem érintette.

A sportszövetségek gyakorlatának egységesítése érdekében a (4) bekezdés kifejezetten meghatározza, hogy mely fegyelmi büntetéseket mely fegyelmi büntetésekkel lehet együttesen megállapítani.

A 14. §-hoz

A 14. § a sportfegyelmi eljárás alapvető garanciális szabályait határozza meg, a részletekre nézve felhatalmazást adva a Kormánynak, hogy ezeket rendelettel szabályozza.

A fegyelmi eljárás a sportszövetségen belül alapvetően kétfokozatú. Felülvizsgálatnak - kvázi harmadfokú eljárásnak - csak akkor van helye, ha a másodfokú döntést a sportszövetség területi egysége vagy tagozata hozta. Újdonság a törvényben, hogy ebben az esetben a felülvizsgálatot nemcsak az eljárás alá vont, hanem a központi szövetségi apparátus vezetője (pl. a főtitkár) hivatalból is kérheti.

Az (1) bekezdés a gyakorlati problémák miatt kifejezetten rendezi a fegyelmi határozatok végrehajthatóságát is.

A súlyosabb fegyelmi büntetésekkel szemben a törvény az eddiginél jóval szélesebb körben biztosít bírósági megtámadási lehetőséget. Újdonság az is, hogy az érintettek - saját választásuk szerint - bíróság helyett a Sport Állandó Választottbírósághoz is fordulhatnak. A 30 napos határidő jogvesztő jellege a gyors elintézését kívánja alátámasztani.

II. Fejezet

A sportszervezetek jogállása

A sportszervezetek típusai

A 15. §-hoz

A 15. § - összefogva a hatályos sporttörvényben elszórtan található rendelkezéseket - a sportszervezetek típusait határozza meg.

A sportszervezeteknek két alapvető típusa van, a 16-17. §-ban szabályozott sportegyesület és a 18. §-ban szabályozott sportvállalkozás. A sportegyesület a sportszervezet klasszikus, mai is legelterjedtebb formája. Az üzleti sport megjelenése folytán a hivatásos versenyrendszerekben kap egyre jelentősebb szerepet a sportvállalkozás.

A sportszervezetekre vonatkozó szabályokat kell - megfelelően, azaz sajátosságaiknak megfelelően - alkalmazni

a) a válogatott keretek, illetve sportolók kapcsán a válogatottat működtető sportszövetségre;

b) azon szabadidős, illetve fogyatékos sportolók tekintetében, akik sportegyesületen kívül közvetlenül a sportszövetséghez kapcsolódva sportolnak, az érintett szabadidősport szövetségre, illetve fogyatékos sportolók sportszövetségére;

c) amennyiben a versenyrendszerben közvetlenül részt vesznek, a sportiskolákra, illetve a diák (iskolai) sportkörökre.

A c) pont szerinti rendelkezésnek az a célja, hogy ne legyen feltétlenül szükséges a sportiskola (diáksportkör) mellett még külön diák sportegyesületet is alakítani, hanem a sportiskola (diáksportkör) közvetlenül is részt vehessen a sportszövetségek versenyrendszerében.

A törvény a sportiskola, illetve a diák (iskolai) sportkör fogalmát nem határozza meg alapvetően ezek sokféleségére, valamint arra tekintettel, hogy a sportiskolák (diáksportkörök) tevékenységét külön jogszabály szabályozza, amely egyben a diáksport egyesületek általános egyesületi szabályoktól való eltéréseit is megállapíthatja.

A sportegyesület

A 16-17. §-hoz

A sportegyesület klasszikus sportszervezeti forma, több ezer sportegyesület működik Magyarországon. A sok kis sportegyesület a versenysport, a szabadidősport, valamint az utánpótlás-nevelés bázisa. Ennél fogva indokolt annak kimondása, hogy a sportegyesületek nemcsak a sportszövetségeken keresztül, hanem önállóan is részesíthetők állami támogatásban.

A sportegyesületre a Ptk., valamint az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. A törvény - figyelemmel az egyesülési jog tárgykerében született korábbi AB határozatokra, különösen a sporttörvény sportegyesületekre vonatkozó rendelkezéseit vizsgáló legutóbbi határozatra - a hatályos sporttörvény sportegyesületi rendelkezéseihez képest alkotmányos keretek között szabályozza a sportegyesületek működését. A jelenlegi, az egyesületek autonómiáját, az egyesülési jog tartalmának lényeges elemeit korlátozó szabályozást felváltja az alkotmányossági kritériumoknak megfelelő normatartalom. Erre tekintettel a hatályos sporttörvényhez

képest jelentősen csökken az Et-től eltérő szabályok száma, amelyek azonban a továbbiakban már nem jelentik az alapjog lényeges tartalmának a korlátozását, hanem éppen annak érvényesítését segítik elő. Ez utóbbi megoldás viszont alkotmányosan alappal indokolható.

A sportvállalkozás

A 18. §-hoz

A sportvállalkozás korlátolt felelősségű társasági, illetve részvénytársasági formában működő gazdasági társaság. Egy rt. vagy kft. akkor minősül gazdasági társaságnak, ha cégjegyzékbe bejegyzett főtevékenysége (Ctv. 25. §) sporttevékenység kifejtése akár egy, akár több sportágban. A sportvállalkozások szervezetére és működésére teljes egészében a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény (a továbbiakban: Gt.) szabályai az irányadók - a sporttörvény eltérő szabályt nem állapított meg.

A 2000. évi sporttörvény még a közös vállalatot is felsorolta a sportvállalkozások lehetséges formájaként. Mivel ebben a formában sportvállalkozást nem alapítottak, és a közös vállalat általában kihalóban lévő forma Magyarországon, a törvény a közös vállalati formát mellőzte.

A közhasznú társaság nem vállalkozás, hanem a Ptk.-ban szabályozott nonprofit szervezeti forma (Ptk. 57-60. §). A kht. sportvállalkozások között való szerepeltetése tehát nem helyes, és a gyakorlatban nem is találkozhattunk ilyen esettel. Ugyanakkor a szabadidősport, illetve a fogyatékosok sportja körében a sportegyesületi forma mellett igény van a közhasznú társaságokra is. Ezért ebben a körben a kht. igénybevételi lehetőséget a törvény továbbra is biztosítja.

III. Fejezet

Az országos sportági szakszövetségek, illetve más sportszövetségek

A sportszövetségek típusai

A 19. §-hoz

A 19. § általános jelleggel meghatározza a sportszövetség fogalmát és felsorolja négy típusát. A sportszövetségek alapvetően az Et. szerinti társadalmi szervezetek, és a Ptk. egyesületi szabályai szerint működnek. Az országos sportági szakszövetségekre a sportszövetségekre vonatkozó rendelkezéseket az e törvényben, valamint a Ptk.-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A sportszövetségek szervezik a sportversenyeket, működtetik a sport versenyrendszerét, illetve szervezik a magyar sportolók részvételét nemzetközi versenyeken. Emellett a sportszövetségek tagjaik érdekképviselői szervei is, amelyek egyben szolgáltatásokat is nyújtanak tagjaiknak.

A sportszövetségnek tekinthető az országos sportági szakszövetség a szabadidősport szövetségek, a fogyatékosok sportszövetségei, diák- és főiskolai-egyetemi sportszövetségei, valamint a sportági szövetségek. Mivel a sportszövetség a társadalmi

szervezetek önálló formája, a sportszövetség sportszövetségi jellegét a bírósági nyilvántartásban kifejezetten fel kell tüntetni.

Az országos sportági szakszövetség

A 20. §-hoz

A legjelentősebb sportszövetség a Ptk. 66. §-ában önálló jogi személy típusként megjelenített országos sportági szakszövetség. A szakszövetség tehát sportáganként szerveződik, és csak országos jelleggel működhet. A szakszövetségnek három jellegzetessége van, nevezetesen

a) egy sportágban csak egy szakszövetség működhet, azaz a szakszövetség sportágában monopolhelyzetben van. A 28. § (2) bekezdése szerint sportági szövetség olyan sportágban versenyrendszert nem működtethet, amelyben szakszövetség működik,

b) a szakszövetség ugyan nem köztestület, de sportágában a sporttörvényben, illetve a sporttörvényhez kapcsolódó jogszabályokban meghatározott feladatokat (pl. a versenyszabályzat kiadása) kizárólagos jelleggel lát el,

c) csak azon jogi személy sportszervezetek lehetnek tagjai, amelyek az adott sportág versenyrendszerében részt vesznek, ezeknek viszont alanyi joguk a szakszövetségi tagság, ha a szövetség alapszabályát magukra nézve kötelezően elfogadják. Szakszövetség tagja így sportegyesület, sportvállalkozás és sportiskola (diáksportkör) lehet. Szakszövetségnek természetes személy nem lehet tagja.

A szakszövetség létrehozásának feltételeit a törvény formális feltételek alapján határozza meg. Ezek a feltételek részben a hazai, részben a nemzetközi sportszakmai szabályok alapján kerültek meghatározásra.

A három hazai sportszakmai feltételt az (5) bekezdés határozza meg. Ezek:

a) legalább tíz tagjának kell lennie,

b) legalább már három éve folyamatosan - tehát megszakítás nélkül - versenyrendszert kell működtetnie,

c) versenyrendszerében legalább száz versenyengedéllyel rendelkező sportolónak ténylegesen részt kell vennie.

Ezen hazai sportszakmai kritériumok fennállása alól felmentési lehetőséget a törvény nem ad, tehát azon szervezet, amely nem tudja az (5) bekezdésben foglaltakat teljesíteni, nem szakszövetségként, hanem sportági szövetségként működhet.

A hazai sportszakmai feltételek fennállása esetén teljesíteni kell a nemzetközi feltételeket, amelyek vagylagosak. Az ún. olimpiai elismert sportágakban szakszövetség minden további nemzetközi feltétel nélkül létrehozható (az olimpiai elismert sportágak köre tágabb, mint az egyes konkrét olimpiákon szereplő sportágak köre). Szakszövetség azonban az olimpiai elismert sportágakon kívül is létrehozható, de csak akkor, ha a sportág nemzetközi szövetsége a Nemzetközi Sportszövetségek Szövetségének (AGFIS). Ha ez a feltétel nem teljesül, a sportszövetség szintén nem minősülhet szakszövetségnek, hanem ún. sportági szövetség.

Olyan feltételt nem ír elő a törvény, hogy a magyar szakszövetségeknek pontosan a nemzetközi szövetségek felépítéséhez kell igazodnia. Pl. a vízilabda, illetve a műugrás olimpiai sportág, ezért lehet magyar szakszövetsége - vagy az úszással együtt (így áll

fel a nemzetközi szövetség) vagy akár külön is. Ez tehát lényegében az érintett sportágak megegyezésének kérdése.

A 21. §-hoz

A szakszövetség önálló jogi személy típus, amelyet a Fővárosi Bíróság kizárólagos hatáskörrel és illetékességgel vesz nyilvántartásba, függetlenül attól, hogy a szakszövetség székhelye nem Budapesten van. A szakszövetségi kritériumok fennállását a bíróság bírálja el.

A szakszövetség nem automatikusan közhasznú szervezet, de a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CXIV. törvény szabályai szerint kérheti közhasznú, illetve kiemelten közhasznú szervezetként való nyilvántartásba vételét. A nyilvántartásba vétel nélküli közhasznú szervezeti minősítést - ügyészségi állásfoglalás alapján - az öt sportköztestület kivételével a törvény megszüntette. A szakszövetségek által már megszerzett közhasznú minősítést természetesen az új szabályozás nem érinti.

A 22. §-hoz

A szakszövetség feladatait a törvény lényegében a korábbiakkal azonosan határozza meg. Új elem az (1) bekezdésben, hogy a szakszövetség saját sportága stratégiai fejlesztési, illetve utánpótlás-fejlesztési koncepciójával kapcsolatos feladatai alapfeladatként szerepelnek. A szakszövetség által kötött szerződésekkel kapcsolatban kiemelt helyen szerepel a kereskedelmi szerződések megkötése, ezzel is kifejezve, hogy a szakszövetségeknek gazdaságilag is az államtól való függetlenedésre kell törekedniük.

A 23. §-hoz

A szakszövetség egyik alapvető feladata - a sportág rendeltetésszerű működtetése érdekében - a szabályzatalkotás. A 23. § csak az ún. sportszabályzatokról (versenyszabályzat, igazolási-átigazolási szabályzat, sportfegyelmi szabályzat) rendelkezik, az egyéb szabályzatok - szervezeti és működési, gazdálkodási, munkaügyi, stb. - az egyéb jogszabályok rendelkezései szerint adandók ki.

Amennyiben a szakszövetség hivatásos vagy vegyes (nyílt) versenyrendszert működtet, úgy a versenyszabályzatban kötelezően rendelkeznie kell a hivatásos, illetve vegyes bajnokságban részt vevő sportszervezetekkel, illetve sportolókkal szemben támasztott követelményekről. Nem minden sportágban van jelentősége, ezért a törvény csak fakultatív lehetőségként szabályozza a sportági sporteseményekkel kapcsolatos vagyoni értékű jogokról rendelkező szabályzatot.

A szabályzatokkal szemben általános követelmény a közbiztonsági, a közérdekvédelmi, illetve - ha a sporttevékenységben állatok is részt vesznek - az állatvédelmi követelmények érvényesítése. Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 3. §-a szerint a sporttevékenységben részt vevő állatokkal a „jó gazda gondosságával” kell eljárni.

A 24. §-hoz

A szakszövetség az egyesületi jog szerint működő társadalmi szervezet, de törvényben foglalt speciális feladatainál fogva indokolt néhány, az Et. általános szabályaitól való eltérés lehetővé tétele. A törvény arra törekszik, hogy az eltéréseket a lehető legkisebb mértékben határozza meg. Indokolt továbbá, hogy a szakszövetségek autonómiája növekedjen, s a felesleges adminisztratív korlátozások megszűnjenek.

A törvény megszünteti azt a szabályt is, hogy csak 150 tag feletti taglétszám felett lehet a közgyűlést küldöttgyűléssel helyettesíteni, az alapszabály erre bármikor módot adhat. Megszűnik az a szabály is, hogy az elnököt, illetve az elnökség tagjait a „közgyűlés tagjaiból” kell választani, ezentúl a közgyűlés bárkit beválaszthat az elnökségbe. Az ügyészi - bírói gyakorlatnak megfelelően az (1) bekezdés *b)* pontja lehetővé teszi az alapszabálynak, hogy eltérjen az „egy tag egy szavazat” hagyományos egyesületi elvétől, az arányosság betartásával egy tagszervezet több képviselőt, illetve küldöttet is küldhet a közgyűlésre, küldöttgyűlésre (pl. az általa indított csapatok számára igazodóan, stb.).

Szakszövetségnél kötelező az ellenőrző testület működése, továbbá, ha a szakszövetség hivatásos, illetve vegyes (nyílt) bajnokságot is kiír, könyvvizsgálót is kell alkalmaznia.

A törvény csak az elnökség, illetve az ellenőrző bizottság minimális létszámát határozza meg öt, illetve három főben. A konkrét létszámot a szakszövetség alapszabálya állapítja meg. A szakszövetség elnökét, illetve az ellenőrző bizottság elnökét a közgyűlés (küldöttgyűlés) önállóan választja meg. A szövetség hivatali apparátusát és gazdálkodását általában főtitkár irányítja, főtitkár helyett mód van egyéb (ügyvezető elnök, alelnök vagy ügyvezető igazgató) funkció intézményesítésére is. A főtitkárt az elnökség bízza meg, feladatkörét munkaviszonyban és visszerhes vagy ingyenes polgári jogi megbízási szerződés alapján is elláthatja. A főtitkár elnökségi tag, illetve más külső személy egyaránt lehet. Elnökké, elnökség tagjává, az ellenőrző testület elnökévé és tagjává olyan személy is megválasztható aki nem a tag képviselője. A részleteket a szakszövetség az alapszabályában határozza meg.

A szakszövetség évente legalább egy rendes közgyűlést köteles tartani, és azon meg kell tárgyalnia az elnökség szakmai, illetve pénzügyi beszámolóját, illetve szakmai, illetve pénzügyi tervét. A közgyűlés (küldöttgyűlés) 50% + 1 szavazat esetén határozatképes. A közgyűlés (küldöttgyűlés) főszabályként nyílt szavazással, illetve egyszerű szótöbbséggel dönt, az alapszabály azonban e rendelkezéstől általában, illetve konkrét kérdésekben egyaránt eltérhet. Az e kérdésben a gyakorlatban fennálló bizonytalanság feloldása érdekében a törvény kimondja, hogy az egyszerű szótöbbség a jelenlévő képviselők (küldöttek) több mint felének igen szavazatát jelenti.

A szakszövetség belső demokráciájának növelése érdekében a törvény a 24. § (2) bekezdésében megnöveli a szakszövetség közgyűlésének (küldöttgyűlésének) kizárólagos hatáskörét, ide kerül a stratégiai fejlesztési koncepció elfogadása, a gazdasági társaság alapítása, illetve a gazdasági társaságban való részvétel is. A közgyűlés (küldöttgyűlés) hatáskörébe természetesen más jogszabály is utalhat ügyeket, és az alapszabály is bővítheti hatáskörét.

A 25. §-hoz

Éppúgy, mint a sportegyesületeknél, a szakszövetségeknél is „megerősíti” a törvény a Ptk. 30. § (1) bekezdésében, illetve az Et. 2. § (2) bekezdésében biztosított lehetőséget, tehát azt, hogy a szakszövetség különböző szervezeti egységeit - tagozatait (pl. hivatásos, amatőr), területi szervezeteit (pl. megyei, városi), szakágait (pl. a jégkorong szakszövetségen belül mondjuk a jéglabdát vagy az in line hokit) - alapszabályi rendelkezéssel jogi személyiséggel ruházhatja fel, ha részére elkülönített vagyont biztosít és a belső szervezeti egység élére ügyintéző-képviselő szervet rendel. A belső szervezeti egység, jogi személyiségét a Fővárosi Bíróságnál vezetett nyilvántartásába való bejegyzésével szerzi meg. A szervezeti egység jogi személyiségét alszámon a bíróság nyilvántartásába kell bejegyezni.

A belső szervezeti egység részére a jogi személyiség megadása a szakszövetség közgyűlésének (küldöttgyűlésének) diszkrecionális joga. A hivatásos tagozatban a szakszövetség minden olyan tagja részt vehet - akár sportvállalkozás, akár sportegyesület -, aki indul a hivatásos versenyrendszerben. Csak a hivatásos tagozat jogi személlyé nyilvánítása kötelező, viszont hivatásos tagozat létrehozása esetén sem szükséges feltétlenül (bár lehetséges) az amatőr tagozat létrehozása és jogi személlyé nyilvánítása. A hivatásos, illetve amatőr tagozat nem önálló egyesület, amelynek saját alapszabálya van, a tagozatoknak nincs saját tagságuk sem, hanem a szakszövetség tagjai vesznek részt bennük (adott esetben egy tag két tagozatban is). A tagozat tehát nem ún. alszövetség vagy érdekvédelmi liga, hanem belső szervezeti egység (még abban az esetben is, ha a szakszövetség jogi személyiséget biztosított számára).

A jogi személy belső szervezeti egységek vezetési és működési rendjét a szakszövetség állapítja meg, alkalmazhat centralizált (pl. a jogi személy szervezeti egység vezetőjét a szakszövetség elnöksége nevezi ki), illetve decentralizált módszert (az érintett tagszervezetek választják a vezetést) egyaránt. A törvény a decentralizált módszert helyezi előtérbe, különösen a területi (például megyei) szervezetek esetében. Ezért a (3) bekezdés példálózó jelleggel felsorolja azokat a fakultatív lehetőségeket, amelyeket a szakszövetség területi szerveinek biztosíthat (elnevezésben, tagdíjban való részesedésben, vezetőválasztásban, szerződéskötésben, támogatásban, stb.). A törvény ezzel is elősegíteni kívánja azon helytelen - és egyben jogszabálysértő - gyakorlat egyértelmű megszüntetését, hogy egyes szakszövetségek megyei szervezetei magukat megyei szövetségként önállóan is nyilvántartásba vetették az illetékes megyei bírósággal.

A jogi személy szervezeti egységek vagyoni elkülönítése a szakszövetségen belül történik. Ezért a jogi személy szervezeti egységek harmadik személyekkel szembeni kötelezettségeiért a szakszövetség mögöttesen - kezesként - felel. Ha a szakszövetség belső szervezeti egysége nem jogi személy, az esetleges kötelezettségvállalásokért a szakszövetség a Ptk. 30. § (2) bekezdése értelmében közvetlenül felel.

A 26. §-hoz

A szakszövetség gazdálkodásának forrásait a törvény lényegében a hatályos joggal azonosan állapítja meg, a sorrend megváltoztatása a szakszövetség autonómiáját kívánja alátámasztani, tehát a szakszövetségek nem tarthatók fenn elsődlegesen állami támogatásból.

A szakszövetség a válogatottak gazdája, ebből a szempontból sportszervezetnek minősül [ld. 15. § (2) bekezdés a) pont], így a válogatottak működtetéséből származó bevételek a szakszövetséget illetik, a költségek pedig a szakszövetséget terhelik.

A hatályos joggal egyezően a szakszövetség gazdasági társaságban korlátozott felelősséggel részt vehet, ez lényegében a betéti társaság kültagi pozícióját, illetve Kft. vagy Rt. tagságát jelenti. Ez a szabály (miután a kht. mögöttes jogterülete a Ptk. 57. § (2) bekezdése alapján a kft.) a közhasznú társaságokban való részvételre is kiterjed. A részvétel természetesen az alapítói közreműködést is magába foglalja. A korlátolt felelősséggel való tagi részvételnek a hatályos joggal azonosan felső mennyiségi határt is szab a törvény: így az nem haladhatja meg a vállalkozásba (társaságba) a szakszövetség által bevitt vagyon mértékét.

A 27. §-hoz

A szakszövetségek autonómiájának teljes kibontakozása érdekében a törvény teljes mértékben helyreállítja az ügyészség törvényességi felügyeleti jogosítványait a szakszövetségek felett, megszüntetve részben a gyermek, ifjúsági és sportminiszter, részben a Nemzeti Sportszövetség e tárgyú többletjogosítványait. Az ügyészi törvényességi felügyelet alól csak azok az ügyek kivételek, amelyekben az érintettek számára a törvény biztosítja a közvetlen bírósághoz, illetve választottbírósághoz fordulás lehetőségét [3. § (6) bekezdés, 14. § (2) bekezdés].

Az ügyészség a törvényességi felügyeleti jogosítványait az Et. 14-16. §-ai szerint gyakorolja. A hatályos joggal azonosan a törvény módot ad felügyelő biztos kirendelésére és a szakszövetség ügyintéző-képviselési szerve tevékenységének felfüggesztésére gazdasági okokból is két feltétel együttes megvalósulása esetén:

a) a szakszövetség számviteli jogszabályok alapján megállapított eredménye egymást követő két évben negatív, és

b) kötelezettségei legalább 50%-kal meghaladják saját vagyonának mértékét.

Ha az ügyész keresetére a bíróság feloszlatja a szakszövetséget, illetve megállapítja annak megszűnését az Et. 16. § (2) bekezdés e) pontja alapján (ha legalább egy éve nem működik), úgy a fennmaradt vagyon azt a köztestületet, vagy köztestületeket illeti meg, amiknek tagja volt a feloszlatás vagy megszűnés előtt. Ellenkező esetben állami tulajdonba kerül a vagyon, amit közérdekű sportcélra kell fordítani.

A sportági szövetségek

A 28. §-hoz

A sportági szövetség olyan sportszövetség, amely valamilyen okból - elsősorban azért, mert nem felel meg a 20. § (4) bekezdésében megjelölt nemzetközi vagy a 20. § (5) bekezdésében megjelölt belső feltételeknek (pl. nem olimpiai elismert sportág és nem az AGFIS tagja) - nem minősülhet szakszövetségnek. A sportági szövetség ennek megfelelően az Et., illetve a Ptk. egyesületi szabályai alá tartozó jogi személy, amelynek - a szakszövetséggel azonosan - csak jogi személyek lehetnek a tagjai (sportegyesület, sportvállalkozás, sportiskola).

A szakszövetségek kizárólagosságának biztosítása érdekében a (2) bekezdés kimondja, hogy sportági szövetség nem alapítható olyan sportágban, illetve annak szakágában, amelyben szakszövetség már versenyrendszert működtet.

A törvény kifejezetten kimondja, hogy sportági szövetség versenyrendszert működtethet (bajnokságot írhat ki), versenyengedélyeket adhat ki a 3. § alapján, sportfegyelmi jogkört gyakorolhat, ha pedig országos jellegű szövetség, részt vehet sportága nemzetközi szövetségének versenyrendszerében. Egy tartalmi kivétel, hogy a hivatásos, illetve vegyes (nyílt) bajnokságot sportági szövetség nem szervezhet.

Sportági szövetség is részesíthető állami támogatásban, és az országos szövetség a 42. § (2) bekezdése alapján felvehető a Nemzeti Sportszövetségbe. Az országos jelleg az értelmező rendelkezések között kerül meghatározásra.

A szabadidősport szövetségek és a fogyatékosok sportszövetségei

A 29. §-hoz

A törvény azzal, hogy meghatározza a szabadidősport szövetségek, és a fogyatékosok sportszövetségének fogalmát és a törvényben megállapítja a rájuk irányadó szabályokat a sportjogi szabályozás során először helyezi el őket a sportszövetségek rendszerében.

A diák- és főiskolai-egyetemi sport sportszövetségei

A 30. §-hoz

Önállóan definiálja a törvény a diáksport sportszövetségeit, amik a diáksport versenyek szervezésére, illetve az abban való közreműködésre létrehozott szervezetek. A diáksport versenyeken résztvevők diáksportolónak minősülnek, függetlenül attól, hogy versenyzőnek vagy szabadidős sportolónak minősülnek-e.

IV. Fejezet

A sport versenyrendszere

A 31. §-hoz

A versenyrendszernek három típusa van: amatőr, hivatásos, illetve vegyes (nyílt), amely utóbbiban intézményesen (mert kivételesen amatőr bajnokságban is részt vehet sportvállalkozás, illetve hivatásos sportoló, hivatásos bajnokságban pedig sportegyesület, illetve amatőr sportoló) sportegyesületek és sportvállalkozások, amatőrök és hivatásosok egyaránt részt vehetnek. A versenyrendszer fogalmát a 77. § q) pontja határozza meg, és a törvény végig a bajnoksággal szinonim fogalomként használja. A jelenlegi sporttörvény a versenyrendszerekre nézve meglehetősen bonyolult szabályozást állapított meg a törvény ezeket igyekezett leegyszerűsíteni.

Az amatőr versenyrendszer alapvetően az amatőr sportolóké és a sportegyesületeké. A sportszövetség versenyszabályzatában lehetővé teheti, hogy hivatásos sportolók, illetve sportvállalkozások is részt vehessenek az amatőr versenyrendszerben - ez

esetben a sportszövetség a részvétel feltételeit (pl. a sportvállalkozás által alkalmazható professzionalista sportolók számát) is meghatározhatja.

Ha a sportszövetségnek van amatőr bajnoksága, emellett vagy hivatásos, vagy vegyes bajnokságot írhat ki. A hivatásos bajnokság megrendezésének előfeltétele tehát az amatőr versenyrendszer léte. A hivatásos, illetve a vegyes bajnokság vagylagos, tehát egymás mellett nem írható ki.

Hivatásos bajnokságot csak szakszövetség rendezhet. Hivatásos bajnokságban sportegyesület csak akkor vehet részt, ha ezt a szakszövetség lehetővé teszi, a sportegyesület pedig érintett szakosztályát jogi személyyé nyilvánítja, és gazdaságilag a sportegyesület egészétől elkülöníti. A hivatásos bajnokságban ugyanis valamennyi résztvevőnek ugyanazon pénzügyi, adminisztratív, technikai és szakmai követelményeknek kell megfelelnie, tehát ezeket a sportegyesületeknek is teljesíteniük kell.

Hivatásos bajnokságban részt vevő sportegyesület elvileg munkaszerződéssel hivatásos sportolókat, sportvállalkozás pedig sportszerződéssel amatőr sportolókat is foglalkoztathat, ezek számára, illetve arányára a szakszövetség szabályzatában rendelkezhet.

A 32. §-hoz

A hatályos joggal azonosan kimondja a törvény, hogy bármely versenyrendszerben csak az a sportszervezet vehet részt, amelynek nincsen 90 napnál régebben lejárt köztartozása (az átütemezett tartozás nem lejárt). Ezt a negatív tényét a sportszervezetnek a versenyrendszerbe való nevezésekor, illetve ha (főleg az egyéni sportágakban) a sportszövetség versenyrendszerében versenyenként kell nevezni, úgy az évenkénti első nevezésekor kell igazolnia. Ha az APEH negatív igazolása nem áll rendelkezésre, a sportszervezet a versenyrendszerben nem vehet részt.

A „köztartozás-mentességnek” az (1) bekezdés szerinti feltételekkel a bajnokság teljes folyamata alatt fenn kell állnia, ezért a sportszövetség bármikor kérheti az APEH-től, hogy 15 napon belül adjon felvilágosítást a bajnokságban részt vevő sportszervezetek köztartozásairól. A köztartozás ténye és mértéke közérdekű adat, ezért az APEH a tájékoztatást nem tagadhatja meg.

Ha megállapításra kerül, hogy a sportszervezetnek a bajnokság lebonyolítása közben bármikor 90 napnál régebben lejárt köztartozása volt, a sportszövetségnek ezen objektív tény alapján - tehát a vétkesség bizonyítását igénylő fegyelmi eljárás lefolytatása nélkül - a sportszervezetet a versenyrendszerből ki kell zárnia, ez ellen tehát jogorvoslat sem vehető igénybe. (Ez az egyetlen ilyen tényállás a törvényben). Méltánytalan volna azonban, ha a sportszervezet kizárása a sportolók egyéni eredményeit is érintené - ezen eredmények fennmaradását a (3) bekezdés biztosítja, és a sportolók játékjogának visszaszállásáról a 8. § (6) bekezdése rendelkezik.

A 33. §-hoz

A 33. § a jelenlegi szabályozásnál jóval általánosabb jelleggel szabályozza a versenyrendszerben való indulási jogot, meggátolni igyekezve az ezzel való - gyakorlatban észlelhető - visszaéléseket.

Nem vehet részt a versenyrendszerben az a sportszervezet, amelynek 90 napnál régebben lejárt köztartozása van, az a sportegyesület, illetve sportvállalkozás, amely ellen csőd- vagy felszámolási eljárás van folyamatban (azaz ezt bíróság jogerősen már elrendelte). Nem vehet részt a versenyrendszerben az a sportegyesület sem, amelynek közgyűlése elhatározta az egyesület önkéntes feloszlását, illetve amellyel szemben az ügyész feloszlásra irányuló keresetet nyújtott be a bíróságnál. Nem indulhat a bajnokságban az a sportvállalkozás, amelynél - bármely okból - a Gt. alapján végelszámolási eljárás indult.

Az indulási jog a sportszervezet „személyéhez kötődő jog”, ez szerződéssel főszabályként nem ruházható át. A kivétel a hivatásos, illetve amatőr bajnokság kollíziójából adódik: amatőr sportegyesület felkerül a hivatásos bajnokságba és e célból gazdasági társaságot hoz létre, vagy fordítva, a sportvállalkozás amatőr bajnokságba esik vissza, ahol már a benne tag sportegyesület fog indulni. Ha általános jogutódlás történik - pl.: egy sportvállalkozás Kft.-ből Rt.-vé alakul át a Gt. VII. fejezete szabályai alkalmazásával -, az indulási jog a jogutódot megilleti.

A visszaélések megelőzése érdekében, a törvény kimondja, hogy ha egy sportszervezet székhelyét, telephelyét, illetve nevét úgy változtatja meg, hogy ez kihat a sportszervezet indulási jogára, a sportszövetség erre illetékes szerve hivatalból vagy kérelemre megvizsgálhatja, hogy ezek a változások nem az indulási jog átjársására irányulnak-e. A joggal való visszaélés, azaz a törvényben biztosított jogok rendeltetésellenes használata tilos. Az illetékes szövetségi szerv jelentése alapján ez esetben a sportszövetség elnöksége megtagadhatja az érintett sportszervezettől az indulás jogát. A sportszövetség döntésével szemben a törvény jogorvoslati lehetőséget biztosít az érdekeltnek, így a határozat kézbesítésétől számított 30 napos jogvesztő határidőn belül keresettel bírósághoz vagy a Sport Állandó Választottbírósághoz fordulhat.

A 34. §-hoz

A 34. § a hivatásos bajnokságra vonatkozó többletkövetelményeket állapítja meg, helyesebben e többletkövetelmények szabályzatban való előírásának lehetőségét teremti meg a szakszövetségek számára, a hatályos joghoz viszonyítva egy lényeges többletlehetőséggel. A többletkövetelmények előírása tehát nem kötelező, a szakszövetség valamennyit előírhatja vagy csak egyeseket - tehát választhat közülük.

A (2) bekezdés több külföldi gyakorlatnak megfelelően törvényes alapot ad a szakszövetségeknek, hogy a hivatásos, illetve a vegyes bajnokság kiírása esetén meghatározzák:

a) a hivatásos sportoló részére a munkáltatója által fizetendő munkabér és egyéb juttatások együttes felső határát;

b) a hivatásos sportolók részére fizethető igazolási, illetve átigazolási juttatások legmagasabb mértékét;

c) a sportszervezet adott sportágban tevékenykedő összes hivatásos sportolója részére fizetendő valamennyi juttatás felső határát.

Ez a rendelkezés egyrészt csak lehetőség a szakszövetségek számára, másrészt nyilván csak súlyos piaci zavarok esetén, egy-két ún. látvány-csapatsportágban lehet célszerű és e körben is csak átmeneti időre.

A hatályos joggal azonosan a törvény is biztosítja a hivatásos sportolók számára az Mt. szerinti kollektív szerződés megkötésének lehetőségét a szakszövetség önálló jogi személy hivatásos tagozatával.

V. Fejezet

Kereskedelmi szerződések

A 35. §-hoz

A sportszponzorálási, illetve arculatátviteli szerződésekre vonatkozó rendelkezések - kisebb pontosításokkal - megfelelnek a hatályos jognak. Szponzorálási szerződésről más magyar jogszabályokban is van szó, az arculatátviteli-merchandising szerződést csak a sporttörvény rendezi.

Mind a két szerződés visszterhes szerződés, a szponzor által nyújtott támogatás nem ajándékozás, ellenszolgáltatást kell érte teljesíteni. A szponzor, illetve arculatátvitelnél a felhasználó természetes, illetve jogi személy, továbbá jogi személynek nem minősülő szervezet lehet, a szerződések másik oldalán sportoló, sportszervezet, sportszövetség, illetve sportköztestület egyaránt állhat.

A szponzorálási szerződés tágabb a reklámszerződésnél, a támogatás fejében a szponzorált lehetővé teszi, hogy a sporttevékenységet a szponzor teljes marketing munkájában felhasználja.

Az arculatátviteli szerződés sajátos személyiségvédelmi intézményekkel kötődik össze, hiszen nevet, képmást, jelvényt, stb., tehát eszmei javakat használnak fel árukon, hirdetőtáblákon, stb., nagy nyilvánosság előtt. Ezzel függ össze az a szabály is, hogy ha jogi személy sportszervezet, sportszövetség, illetve sportköztestület köt olyan szerződést, amelyben a sportoló nevét és képmását bocsátja a felhasználó rendelkezésére, ezt csak a sportoló előzetes írásbeli hozzájárulásával teheti meg.

A szponzorálási és az arculatátviteli szerződések sajátos kereskedelmi jogügyletek, ezért mögöttes jogterületük szükségképpen a Polgári Törvénykönyv.

A 36-37. §-hoz

A modern sport bevételi forrásai között egyre nagyobb szerepet játszanak a sporttevékenységekkel összefüggő immateriális javak, azaz az értékesíthető vagyoni értékű jogok. Ezek közül a legértékesebb a televíziós és rádiós közvetítési jog, de egyéb elektronikus-digitális technikák, így az Internet is egyre nagyobb szerephez jut.

A hatályos szabályozásban a vagyoni értékű jogokra nézve szétszórt és ellentmondásos szabályozás található. Nem volt egyértelműen megállapítható, hogy ki a jogbirtokos.

A törvény egyértelműen kimondja, hogy a jogbirtokos eredetileg a sporttevékenységet kifejtő sportoló, származékosan pedig az a sportszervezet, amelyhez a sportoló tagsági jogviszony alapján kapcsolódik. A tagsági jogviszony létrejöttével, a sportszerződés, illetve a munkaszerződés megkötésével automatikusan, tehát külön szerződéses kikötés nélkül, törvény erejénél fogva a sportszervezet válik jogbirtokossá.

A válogatottak versenyeire nézve a jogbirtokos a válogatottat működtető sportszövetség. Ha pedig egy verseny nem képezi a sportszövetség

versenyrendszerének részét, a szervező a versenykiírásban úgy rendelkezhet, hogy az általa kiírt versennyel kapcsolatos vagyoni értékű jogok őt illetik meg - a sportszervezetek a kiírás alapján dönthetnek abban, hogy elfogadják a feltételt és indulnak a versenyen vagy sem.

A jogbirtokosi helyzet egyértelmű rendezése mellett jogosítja fel a törvény a sportszövetséget, hogy az általa kiírt és szervezett versenyekre nézve szabályzatában az abban induló sportszervezetek vagyoni értékű jogait meghatározott időre magához vonja. Határozatlan időre szóló elvonás nem lehetséges, de a hosszú távú felhasználói szerződések megkötése érdekében nemcsak egy, hanem például három-öt évi versenyrendszerre való elvonás is elképzelhető. Az elvonás ugyanis nem öncél, a tagok közös érdekét célozza. A törvény ugyan a nagyobb rugalmasság érdekében a vagyoni értékű jogokról szóló szabályzat meghozatalát nem utalja a sportszövetségek közgyűlése (küldöttgyűlése) kizárólagos hatáskörébe, de ugyanakkor elsősorban az érintett szakszövetségek érdeke, hogy a döntés minél magasabb szinten történjék.

Lényeges új szabály, hogy a vagyoni értékű jogok elvonásáért a sportszövetségeknek a közvetítési jog piaci értékével arányos ellenértéket kell fizetniük. Az elvonás tehát nem történhet ingyenesen. A vagyoni értékű jogok körében elsősorban a sportvállalkozások az érintettek, amelyek profitorientált vállalkozások, gazdasági versenyben kell eredményt elérniük. A törvény ezért kimondja, hogy

a) az ellenértéket a sportszövetségnek a piaci lehetőségre figyelemmel lehetőség szerint előre meg kell állapítania,

b) az ellenérték megállapítása, valamint az értékesítési szerződés megkötése előtt a döntésre jogosult sportszövetségi szervnek ki kell kérnie a közvetítésben érdekelt sportszervezetek álláspontját (a sportszervezetek véleménye - amely az esetek többségében amúgy is megoszlik - természetesen nem köti a szövetséget).

A törvény orientáló szempontokat állapít meg az egyes jogbirtokosok számára a sportszövetség által fizetendő ellenérték nagyságára nézve. A figyelembe veendő tényezők: a sportág jellege, a közvetítések száma, a közvetítések nézettsége, az eredményesség, illetve a szolidaritás elve. A szövetségi értékesítésből származó bevétel alapvetően az érintett jogbirtokosoké, ebből a szövetség általános működési költségeit fedezni nem lehet, hanem csak a szervezési költségeket.

A hatályos joggal egyezően változatlan az a szabály, hogy a sporttevékenységgel kapcsolatos vagyoni értékű jogok nem apportálhatók, illetve nem minősülhetnek kft. esetében mellékszolgáltatásnak. A vagyoni értékű jogokkal kapcsolatos új szabályozásnak ugyanakkor természetesen nincs visszamenő hatálya, a korábban már megkötött szerződéseket nem érinti.

VI. Fejezet

A sportköztestületek, a sport állandó választottbíróság és a sportközalapítványok

A Magyar Olimpiai Bizottság

A 38-39. §-hoz

A Magyar Olimpiai Bizottság a magyar sport hagyományos köztestülete, törvényenél fogva kiemelten közhasznú szervezet.

A Magyar Olimpiai Bizottság feladatait és jogállását alapvetően a hatályos sportjoggal azonosan állapítja meg a törvény, abban csak kisebb korszerűsítéseket hajt végre az időközi változásoknak megfelelően.

Az olimpiai felkészülés, illetve részvétel állami támogatása alapvetően a Magyar Olimpiai Bizottság közreműködésével történik. A Magyar Olimpiai Bizottság rendelkezésére bocsátott állami támogatásról való döntés a közgyűlés kizárólagos hatásköre.

A Magyar Olimpiai Bizottság alapszabályának megfelelően a törvény a hatályos jogtól eltérően nem a Magyar Olimpiai Bizottság elnökségére, hanem a Magyar Olimpiai Bizottság közgyűlésére mondja ki, hogy abban az olimpiai sportágak országos szakszövetségei által jelölt személyek számának meg kell haladnia a tagok létszámának felét.

A Magyar Olimpiai Bizottság szervezetének és működésének részletes szabályait az alapszabálya állapítja meg. Lényeges változás, hogy a Magyar Olimpiai Bizottság köztestületi jellegének megfelelően a törvény meghatározza a Magyar Olimpiai Bizottság tagságát.

A Magyar Paralimpiai Bizottság

A 40-41. §-hoz

A törvény az integráció és az esélyegyenlőség jegyében önálló köztestületként létrehozza a Magyar Paralimpiai Bizottságot, amely a paralimpia tekintetében azonos feladatokat lát el a Magyar Olimpiai Bizottsággal, és azonos hatáskörrel rendelkezik sportágai tekintetében. A létrehozás további indoka, hogy a fogyatékosok sportjának szervezeti rendje kövesse az épek sportjának szervezeti rendjét. A Magyar Paralimpiai Bizottság jelenlegi jogállásának megfelelően a törvény konkrétan meghatározza, hogy köztestületként kik a tagjai, illetve megjelöli, hogy milyen feltételeket kell teljesíteni a taggá váláshoz.

A Nemzeti Sportszövetség

A 42. §-hoz

A nemzeti sportszövetségek három típusáról a 42-44. §-ok önálló paragrafusokban rendelkeznek, közös szabályaikat a 45-46. §-ok tartalmazzák. Mind a három köztestület jogállása a Ptk. 65. §-án alapul.

A Nemzeti Sportszövetség, a versenysport területén működő, önkéntes tagságon alapuló köztestület, amelynek tagja lehet - alanyi jogon - minden szakszövetség. Emellett a Nemzeti Sportszövetség közgyűlése az össztagslétszám kétharmados

többségével sportági szövetséget is felvehet a Nemzeti Sportszövetségbe. A Nemzeti Sportszövetség is kiemelten közhasznú szervezetnek minősül.

A Nemzeti Sportszövetség feladatait a törvény lényegében a hatályos joggal azonosan állapítja meg. A Nemzeti Sportszövetség alapvető feladata, hogy koordinálja tagjai tevékenységét, a tagok versenyrendszere alapján megállapítja a hazai versenynaptárt, sportszakmai, gazdasági és jogi szolgáltatásokat nyújt a sportszövetségeknek. A Nemzeti Sportszövetség vesz részt az Európai Nemzeti Kormányzati Sportszervezetek Szövetségének tevékenységében, és szervezi az AGFIS világtételekkel való magyar részvételt. A Nemzeti Sportszövetség együttműködik a minisztériummal az állami sportinformációs rendszer működtetésében.

Az olimpiai sportágak jelentőségét húzza alá a (4) bekezdés, amely szerint a Nemzeti Sportszövetség elnöksége tagjainak legalább felét az olimpiai sportágakat képviselő tagok javaslata alapján kell megválasztani.

A Nemzeti Szabadidősport Szövetség

A 43. §-hoz

A Nemzeti Szabadidősport Szövetség is önkéntes tagság alapján működő, törvény erejénél fogva kiemelten közhasznú szervezetként tevékenykedő köztestület. A Nemzeti Szabadidősport Szövetség a szabadidősport területén lényegében ugyanazon feladatokat tölti be, mint a Nemzeti Sportszövetség.

A Nemzeti Szabadidősport Szövetségnek jelenleg hat tagja van, a közgyűlése jövőben természetesen új tagokat is felvehet. Az országos szabadidősport szövetségeknek alanyi joguk van az Nemzeti Szabadidősport Szövetségben való részvételre. A diáksport, illetve a főiskolai-egyetemi sportszövetségek szabadidősport szövetségnek minősülnek.

A Fogyatékosok Nemzeti Sportszövetsége

A 44. §-hoz

A Fogyatékosok Nemzeti Sportszövetsége a fogyatékosok sportja területén működő sérülés-specifikus országos sportszövetségek önkéntes tagsága alapján működő, törvény alapján automatikusan kiemelten közhasznú szervezetnek minősülő köztestület.

Mivel a Fogyatékosok Országos Szövetségének csak a fogyatékosok sportját szervező országos sportszövetség lehet tagja, a jövőben a Paralimpiai Bizottság a Fogyatékosok Országos Szövetségének keretein kívül működik.

A nemzeti sportszövetségekre vonatkozó közös rendelkezések

A 45-46. §-hoz

Ez a két paragrafus a három nemzeti sportszövetségre vonatkozó közös előírásokat tartalmazza. A nemzeti sportszövetségek köztestületek, így a Ptk., illetve az Et. alapján törvényességi felügyeletüket az ügyészség látja el, ezzel egyidejűleg a Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztérium eddigi többletjogositványai megszűnnek.

A törvény meghatározza a nemzeti sportszövetségek közgyűléseinek kizárólagos hatáskörét, amelyet az alapszabály bővíthet. Kötelező szerve a nemzeti sportszövetségeknek az elnökség és az ellenőrző testület, az állami támogatások elosztásával összefüggő feladatkörük miatt a nemzeti sportszövetségeknél kötelezően könyvvizsgáló is tevékenykedik.

A Sport Állandó Választottbíróóság

A 47. §-hoz

A Sport Állandó Választottbíróóság a Nemzeti Sportszövetség keretében működő intézményként jött létre a hatályos sporttörvény alapján. A Sport Állandó Választottbíróóság alapvető feladata a sportszakmai szempontok és főleg a gyorsaság biztosítása a különböző sportjogi vitákban.

A Sport Állandó Választottbíróóság hatásköre két alapvető, de egymástól eltérő jellegű ügycsoportra terjed ki. Az egyik:

a) a sportszövetségek és tagjaik közti, illetve a tagok egymás közti sporttal kapcsolatos jogvitái, utóbbiaknak a sportszövetség működésének keretében kell keletkezniük;

b) a sportszövetségeknek a sportolókkal, illetve a sportszakemberekkel szembeni sporttal kapcsolatos jogi vitái;

c) a sportszervezeteknek (sportegyesületek, sportvállalkozások) a sportolókkal, illetve a sportszakemberekkel szembeni sporttal kapcsolatos jogvitái.

A másik nagy ügycsoport a versenyengedélyek kiadásával és visszavonásával kapcsolatos, illetve igazolási, átigazolási, valamint fegyelmi ügyek, végül a versenyrendszerben való indulás, amelyekben a törvény bírósági eljárásra ad lehetőséget. Ezekben az ügyekben a törvény még rövidebb eljárási határidőket állapít meg, mint a „hagyományos” választottbíróósági ügyekben, és meghatározza a Választottbíróóság által hozható érdemi döntések körét is.

A Sport Állandó Választottbíróóság tagjait az eddigi szabályozásnak megfelelően a Nemzeti Sportszövetség elnöksége választja meg négy évre, két választottbíróót azonban a Magyar Olimpiai Bizottság jelölhet. A választottbíróók száma nem lehet kevesebb tizenöttnél.

A sportközalapítványok

A 48. §-hoz

Változatlanul két közalapítvány működik a magyar sport intézményrendszerében, nevezetesen a Wesselényi Miklós és a Mező Ferenc Sportközalapítvány. Ezt a két közalapítványt minősíti a törvény sportközalapítványnak. A Mező Ferenc Sportközalapítvány feladatköre és szervezete változatlan.

A párhuzamos finanszírozás megszüntetése érdekében a Wesselényi Miklós Sportközalapítvány fő feladata a Gerevich Aladár sportösztöndíj-rendszer működtetése lesz, és a szabadidősport, a diák- és felsőoktatási sport, valamint a fogyatékosok sportja terén fennálló feladatai megszűnnek, mert a sport ezen területeinek finanszírozása ezentúl egy csatornán, az illetékes sportköztestületeken keresztül történik. A kisebb

feladatkörnek megfelelően a törvény leegyszerűsíti a Wesselényi Sportközalapítvány szervezetét, és ügyvezetésében döntő szerepet biztosít az érdekelt sportköztestületeknek. (A felügyelő bizottság összetétele változatlan maradt.)

VII. Fejezet

Az állam és a helyi önkormányzatok sporttal kapcsolatos feladatai

Állami feladatok és ellátásuk szervezetrendszer

A 49. §-hoz

Ez a szakasz általános jelleggel felsorolja a sport területén fennálló állami feladatokat, függetlenül attól, hogy az államhatalom mely szerve látja el azokat.

A felsorolásban szereplő feladatok megfelelnek a hatályos sporttörvényben foglaltaknak, csak kisebb korszerűsítések történtek.

Az 50. §-hoz

A törvény az Országgyűlés és a Kormány sporttal kapcsolatos feladatait alapvetően a hatályos szabályozással azonosan határozza meg, jobban részletezve a Kormány nemzetközi, illetve sportszabályozással kapcsolatos feladatait.

Az 51. §-hoz

A paragrafus a gyermek-, ifjúsági és sportminiszter sporttal összefüggő alapfeladatait sorolja fel. A hatályos törvényhez viszonyítva e téren sem történt lényegesebb változás.

A Nemzeti Sporttanács

Az 52. §-hoz

Az 52-54. §-okban a törvény egy új intézményt, a Nemzeti Sporttanácsot kívánja beiktatni a magyar sport intézményrendszerébe.

A Nemzeti Sporttanács jogállását tekintve a Kormány mellett működő sajátos javaslattevő - állást foglaló -, véleményt nyilvánító testület, amely alapvetően a magyar sport hosszú távú stratégiai kérdéseivel foglalkozik. Lényeges feladata, hogy mintegy érdekegyeztető fórumot képezzen a központi állami, a különböző területi-települési érdekek, a sport társadalmi szervezetei, valamint az üzleti érdekek összehangolása érdekében. A Sporttanács véleményt nyilvánít a sporttal kapcsolatos fejlesztési elképzelések, illetve alapvető jogszabályok tervezeteiről, valamint javaslatot alakít ki a sport állami támogatásának mértékéről, elosztási elveiről és arányairól, illetve alapvető irányairól. A sport állami támogatásáról szóló elvi döntések tehát a Sporttanácsban fognak megszületni. A Nemzeti Sporttanács rendeltetése, hogy segítse elő a nemzeti egységet, a közmegegyezést a hosszú távú sportpolitika négy éves kormányzati tevékenységén túlnyúló alapvető kérdéseiben.

Az 53-54. §-hoz

Ez a két paragrafus a Nemzeti Sporttanács összetételéről, illetve működésének alapvető szabályairól rendelkezik.

A Nemzeti Sporttanács működése elsődlegesen önszabályozó, alapszabályát a sporttörvény keretei között maga a testület állapítja meg. A Sporttanács 17 főből áll. Elnökét a Kormány javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki, társelnöke a gyermek-, ifjúsági és sportminiszter. A Sporttanács titkára a GYISM közigazgatási államtitkára, és tagjai a sport területével legjobban összefüggő tevékenységet végző minisztériumokat vezető miniszterek is. Ugyanakkor az állami szervek képviselői a testületben kisebbségben vannak, mert tagja a Tanácsnak az öt sportköztestület elnöke, a Wesselényi Sportközalapítvány kuratóriumának elnöke és a Sportegyesületek Országos Szövetségének elnöke. Emellett tag még az Országgyűlés Ifjúsági és Sportbizottságának elnöke, továbbá a területi érdekek képviselőjében a települési, illetve területi önkormányzatok országos szövetségei által megegyezésük alapján jelölt személy, az üzleti érdekek képviselőjében a Szponzorok Tanácsa által jelölt személy, valamint a Nemzet Sportolói által saját soraikból választott személy is.

A Sporttanács a személyes közreműködés elve alapján áll, ezért a törvény bizonyos körben nem engedi meg, más körben pedig tételesen szabályozza a helyettesítés rendjét. A testület adminisztratív feladatait a GYISM-ben működő titkárság látja el.

A helyi önkormányzatok sporttal kapcsolatos feladatai

Az 55. §-hoz

A törvényben a helyi önkormányzatok részére meghatározott feladatok érdemben nem térnek el a hatályos Stv-ben foglaltaktól. A törvényben foglaltak alapján ugyanakkor egyértelművé vált, hogy vannak feladatok, amelyek ellátását - összhangban a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvénnyel (a továbbiakban: Ötv.) - az egyes önkormányzatok teherbíró-képességük keretein belül látják el. Továbbá vannak olyan feladatok is, amelyek kötelező ellátására a jelenleg hatályos törvényhez képest csak a magasabb területi szervezési fokon álló önkormányzatok kötelesek. Ezzel is elérhetővé válik az önkormányzati sportfeladatok hatékony ellátása, hiszen az erőforrások szétaprózódása a továbbiakban nem jelenthet akadályt.

A fentiekkel összefüggésben, összehasonlítva a helyi önkormányzatok részére a hatályos törvényben és e törvényben meghatározott feladatokat, ki kell emelni a következőket.

A hatályos törvény 59. §-ában meghatározott feladatok a települési önkormányzatok kötelező feladatai, ugyanakkor a törvény nem egyértelmű abban a tekintetben, hogy más kötelező feladata van-e a települési önkormányzatoknak. Ezt a helyzetet is rendezti a törvény akkor, amikor egyértelműen meghatározza a települési önkormányzatok kötelező feladatait. Indokolt azt is megjegyezni, hogy az így meghatározott feladatok tartalmilag teljes mértékben a hatályos törvény 54. § (1) bekezdésében meghatározott (egyébként példálódzó jelleggel felsorolt) feladatokat fedik le kimerítő jellegű felsorolással. A törvény 55. § (2) bekezdésében meghatározott feladat - az önkormányzati iskolai sportkörök működési feltételeinek biztosítása - a hatályos szöveghez képest pontosításra került, hiszen a közoktatásról szóló törvénnyel

összhangban a megjelölt feladat minden olyan helyi önkormányzatra vonatkozik, amely iskola fenntartója.

Meg kell jegyezni azt is, hogy a hatályos törvényhez képest a helyi önkormányzatok részére nem kötelező jelleggel meghatározott feladatok felsorolása a törvényből éppen azért maradt el, mert indokolt az adott önkormányzat döntésére bízni, hogy teherbíró-képességének, gazdasági helyzetének függvényében milyen egyéb, a kötelező feladatokon túl meghatározott módon támogatja illetékességi területén a sportot.

A megyei (fővárosi) önkormányzatok részére meghatározott feladatok rendszere nagyrészt a hatályos törvény szerinti feladatokat fedi le azzal, hogy a törvényben két új elem jelenik meg a jelenlegi szabályozáshoz képest, figyelemmel arra, hogy ezeket a feladatokat a magasabb szervezeti szinten álló, térségi önkormányzatok egyébként jelenleg is ellátják. Ezek a feladatok: adottságainak megfelelően részvétel a nemzetközi sportkapcsolatokban; az állami sportinformációs adatszolgáltatással összefüggő területi feladatok ellátása. A nemzetközi sportkapcsolatokban való részvétel - többek között - az önkormányzat sportdiplomáciai kapcsolatai szempontjából is fontos feladat, akként is fogalmazható, hogy elemi érdek. Ugyanakkor az „adottságainak megfelelő” kitétel alkalmazása egyértelművé teszi, hogy az önkormányzat ezt a feladatát gazdasági teherbíró-képessége keretei között gyakorolja. Az állami sportinformációs adatszolgáltatással összefüggő feladatot a helyi önkormányzatok külön jogszabály alapján az ott meghatározott körben jelenleg is gyakorolják, ugyanakkor a feladat ellátása nem minden esetben zökkenőmentes. A statisztikai célú adatszolgáltatás viszont fontos információkkal szolgál a sportirányítás számára, ezért indokolt, hogy ez a feladat az ágazati törvényben is külön nevesítésre kerüljön.

A megyei jogú városi önkormányzatok részére a törvényben megállapított feladatok szintén pontosítják a jelenleg hatályos szövegben leírtakat. A hatályos törvény szerint ui. a megyei jogú városi önkormányzatok az illetékességi területükön kötelezően ellátják a megyei (fővárosi) önkormányzatok részére meghatározott feladatokat. A törvény szerint viszont - összhangban a helyi önkormányzatokról szóló törvény vonatkozó rendelkezésével - a megyei jogú városi önkormányzat az illetékességi területén adottságainak megfelelően látja el a megyei (fővárosi) önkormányzat részére meghatározott feladatokat.

Összességében tehát megállapítható, hogy az önkormányzatok sporttal kapcsolatos feladatai a hatályos törvényhez képest érdemben nem bővültek. Az egyes feladatokat a hatékony feladat-ellátás követelményére figyelemmel áttekintettük, a megfelelő szintekhez telepítettük, a feladat-meghatározást több helyen pontosítottuk.

VIII. Fejezet

A sport állami támogatásának pénzügyi rendszere

A támogatás forrásai és igénybevételeinek feltételei

Az 56-57. §-hoz

Az állam a sporttevékenységet pénzügyi források biztosításával is támogatja. A támogatás igénybevétele normatív alapon vagy szerződéses rendszerben történik. E

szerződések tartalmát e törvényen kívül alapvetően az államháztartás rendjéről szóló 1992. évi XXXVIII. törvény, illetve a hozzá kapcsolódó jogszabályok határozzák meg, e szerződések mögöttes jogterülete a Polgári Törvénykönyv.

A szerencsejátékok játékadójából a sorsjátékok 12%-kal, a bukmékeri rendszerű fogadások 50%-kal, a TOTÓ pedig külön jogszabály szerint támogatja a sportot.

Az állami támogatásból kizártak körét a törvény lényegében a jelenlegi szabályozás szerint határozza meg. A köztartozás alapvető kizáró tényező. A Nemzeti Sporttanács javaslata alapján miniszteri rendelet szabályozza az állami sportcélú támogatások felhasználásának részleteit.

A Gerevich Aladár sportösztöndíj

Az 58. §-hoz

Eddig kétfajta sportösztöndíj volt - egy tanulmányi és egy szűkebb értelemben vett sportösztöndíj. Ezt a két ösztöndíjat egységesíti a törvény, mert azonos célt szolgálnak. Ezentúl tehát egységes lesz a Gerevich Aladár sportösztöndíj-rendszer, amely természetesen tanulmányi célokra is fordítható.

A sportösztöndíj-rendszerről a sporttörvény részletesebb rendelkezéseket nem tartalmaz, mivel a részletek megállapítása a Wesselényi Sportközalapítvány feladata. Ugyanakkor az ösztöndíjban részesülőket, illetve az ösztöndíj összegét és időtartamát az olimpiai sportágakban a MOB, a paralimpiai sportágakban az MPB, fogyatékos sportolók speciális világsportjátékai esetében a Fogyatékosok Nemzeti Sportszövetsége javaslatára kell megállapítani.

Az olimpiai járadék

Az 59. §-hoz

A törvény az olimpiai járadékrendszert a hatályos szabályokkal azonosan rendezi. Az olimpiai járadékra vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

Olimpiai járadékra a sportoló (a fogyatékos sportoló is azonos feltételekkel) az 58. § (1) bekezdésben foglaltak mellett részesülhet meghatározott életkor elérésétől élete végéig. Olimpiai járadékra jogosult származékosan az érmes sportoló özvegye, illetve edzője is.

Az eddig fennálló diszkriminatív helyzetet megszüntető rendelkezés, hogy az érmes járadékra való jogosultságának feltételei közül elmarad a magyarországi állandó lakóhely követelménye. Ez a szabályozás az EU alapelveivel is összhangban áll. Az edzői járadék tekintetében újdonság, hogy a (3) bekezdés kimondja: olimpiai járadék szövetségi kapitányi feladatot ellátó vezető edző részére is megállapítható.

A 60-61. §-hoz

Az olimpiai járadék mértéke a sportolónál az első, második és a harmadik hely szerint differenciált, az özvegy és az edző járadéka ahhoz az érmes járadékhoz igazodik, amely alapján a származékos járadék megállapításra került. Az olimpiai járadék

mértékében változás, hogy a több első helyezést szerző sportoló emeltebb mértékű járadékban részesül.

Mindenki csak egy járadékra jogosult, de ha valaki érmesként és edzőként vagy özvegyként is jogosult járadékra, a járadékot halmozottan is megkaphatja.

Az edző járadéka ahhoz az érmesi járadékhoz igazodik, ami alapján az edző részére a járadékot megállapították. Lényeges új szabály, hogy olimpiánként, paralimpiánként, speciális világbajnokságonként az érmes által elért helyezés után csak egy edző részesülhet járadékban. E szabály alól általános kivétel a szövetségi kapitány, aki egy érem után az edző mellett is részesülhet járadékban.

A Nemzet Sportolója

A 62. §-hoz

Új intézményt vezet be a törvény a Nemzeti Sportolója címmel és az ehhez fűződő életjáradékkal. Tizenkét ilyen cím adományozható a magyar sport kimagasló egyéniségeinek, akik 60. életévüket betöltötték és aktív sportpályafutásukat követően is fontos szerepet játszottak a magyar sportéletben. Aki a nemzet sportolójaként életjáradékban részesül, az olimpiai járadékot nem kaphat.

A Nemzet Sportolója cím elnyerésének feltételeit és az életjáradék megállapításának részletes szabályait a Kormány rendeletben állapítja meg.

IX. Fejezet

Sportlétesítmények

A 63. §-hoz

A sportlétesítmény építésének, illetve korszerűsítésének feltételei változatlanok.

A 64. §-hoz

A 64. § (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy az olimpiai központnak minősített kincstári vagyongörbe tartozó ingatlanok a Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztérium vagyongörbe tartoznak, s fontos változás, hogy azok sportszakmai felügyeletét a miniszter a Magyar Olimpiai Bizottság, és a Magyar Paralimpiai Bizottság közreműködésével látja el.

A törvény lehetőséget biztosít arra, hogy az ingatlan-nyilvántartásban sporttelepként nyilvántartott ingatlanok a gyermek-, ifjúsági és sportminiszter egyetértése esetén ingyenesen, vagy kedvezményesen önkormányzati tulajdonba adhatóak legyenek. Fontos garanciális szabály, hogy az ingatlanokat 15 évig elsődlegesen csak sportcélokra lehet használni, s ezt a célt a másodlagos használat nem veszélyeztetheti, illetve 15 évig csak a gyermek-, ifjúsági és sportminiszter egyetértésével lehet elidegeníteni, illetve megterhelni. E szabály indoka a szűkös sportlétesítmény-ellátottság, és az a körülmény hogy a meglévő ingatlan-vagyon ne kerüljön sporttól eltérő célokra szolgáló felhasználásra.

X. Fejezet

A sportrendezvények szervezése

A 65-70. §-hoz

A sportrendezvény szervezésére vonatkozó új szabályok az eddigieknél körültekintőbb módon rendezik a sportrendezvényekkel kapcsolatos személyes adatok kezelésére vonatkozó rendelkezéseket. A törvény különös figyelemmel volt az Alkotmánybíróság e tárggyal összefüggő korábbi határozataira, így kiemelten a témával részletesen foglalkozó 35/2002. (VII. 19.) AB határozatban foglaltakra. A jogalkotó felismerve a futbalhuliganizmus, mint átfogó társadalmi probléma előtérbe kerülését a vonatkozó nemzetközi jogi szabályokra is figyelemmel EU konform módon (a Tanács 2001. december 6-i állásfoglalása a labdarúgó-mérkőzésekkel kapcsolatos erőszak és rendezavarások megelőzését és megfékezését szolgáló intézkedésekre vonatkozó ajánlások Kézikönyvéről) alkotta meg a fejezet rendelkezéseit.

A szervezés feltételeire, valamint a szervező felelősségére vonatkozó rendelkezések túlnyomóan - az egyébként megfelelőnek és egyben alkotmányosnak minősített - a hatályos szabályozáson alapulnak.

A közelmúltban történt súlyos, sporteseménnyel összefüggő rendezavarások indokoltá tették a sportrendezvény biztosítására vonatkozó rendelkezések áttekintését és új elemként - a külön jogszabályban kiemelt biztonsági kockázatúnak minősített sportrendezvény esetén annak a rendőrség által alapfeladatként történő biztosítását. Ez a szabály önmagában nem érinti azt a hatályos rendelkezést, amely szerint a sportrendezvény biztonságáért a szervező tartozik felelősséggel. Hiánypótló, lényeges garanciális rendelkezésként a törvény lehetővé teszi, hogy a rendőrség kezdeményezésére a szervező abban az esetben, ha a sportrendezvényen a megbomlott rend másként nem állítható helyre a sportrendezvényt köteles legyen megszakítani, illetve felfüggeszteni.

A 71-76. §-hoz

A beléptetőrendszer alkalmazása kapcsán a törvény új rendelkezése megteremti a törvényes lehetőségét annak, hogy a szervező a sportrendezvény résztvevőinek személyazonosságát megállapíthassa.

Az eltiltásra vonatkozó rendelkezések kapcsán a jogalkotó feloldja az ún. „készletre történő” adatkezelés alkotmányos problémáját. A szervező az eltiltott személyes adatait lényegesen szűkebb körben tarthatja csak nyilván és egyértelműen meghatározásra kerül az adatkezelés célja.

A jogalkotó a kamerával történő megfigyelés szabályozása kapcsán a hatályos rendelkezésekhez képest egzaktabb adatvédelmi rendelkezéseket alkalmaz, eleget téve ezzel az adatvédelmi biztos korábbi ajánlásaiban foglaltaknak, és az Alkotmánybíróság vonatkozó gyakorlatának. Új elem, hogy az adatkezelés időtartamának az eddigiekhez képest differenciáltabb meghatározása, az adatkezelés célját hatékonyabban szolgálja.

XI. Fejezet

Értelmező és záró rendelkezések

A 77-80. §-hoz

A jogalkotó a záró rendelkezések között meghatározza a törvényben foglalt egyes kifejezések jelentését a jogalkalmazás megkönnyítése érdekében.

Figyelemmel arra, hogy az átfogó módosítás miatt kodifikációs szempontokra is tekintettel a jelenlegi sporttörvény hatályon kívül helyezése vált szükségessé, így értelemszerűen szükséges az új törvényben meghatározni a végrehajtási rendeletek körét.

A megfelelő felkészülés érdekében a törvény nem a közzététel napján, hanem a kihirdetéstől számított 60. napon lép hatályba.

A sport támogatási politikájában jelentős, új jogintézményként bevezetésre kerülő Nemzeti Sporttanács alakuló ülését a miniszter a törvény hatálybalépését követő 120 napon belül hívja össze.

Sportszövetséggel szemben a törvény hatálybalépését követően csődeljárás nem indítható. Ezzel összefüggésben a jogszabályok közötti összhang megteremtése érdekében a csődtörvény módosításra kerül.

Figyelemmel a Wesselényi Miklós Sportközalapítvány megváltozott szerepére a Kormány a törvény hatálybalépésétől számított 90 napon belül köteles módosítani annak alapító okiratát.